

**Uchwała Nr. XX/131/08.....
Rady Miejskiej w Bardzie
z dnia 6. sierpnia 2008r.**

w sprawie zmiany studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta i gminy Bardo

Na podstawie art.18 ust.2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz.U. z 2001 r. Nr 142 poz.1591, z późniejszymi zmianami) oraz art.12 ust.1 ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (Dz.U.Nr 80 poz.717 z późn. zm.), w związku z uchwałą Nr VI/15/07 Rady Miejskiej w Bardzie z dnia 8 marca 2007 r. w sprawie przystąpienia do sporządzania zmiany studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta i gminy Bardo.

Rada Miejska w Bardzie
uchwala co następuje:

§ 1

Zmienia się Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta i gminy Bardo zatwierdzone uchwałą Nr XIII/144/99 Rady Miejskiej w Bardzie z dnia 17 grudnia 1999 r., w sposób następujący:
w obrębie wsi Opolnica, w granicach działki ewidencyjnej nr 241 wprowadza się nową funkcję usługowo-rekreacyjną z towarzyszącą zabudową mieszkaniową.

§ 2

Integralną częścią niniejszej uchwały są następujące załączniki:

- nr 1- jednolity tekst zmiany studium
- nr 2- rysunek jednolity zmiany studium
- nr 3- rozstrzygnięcie o sposobie rozpatrzenia uwag zgłoszonych w trakcie wyłożenia projektu zmiany studium do publicznego wglądu

§ 3

Wykonanie uchwały powierza się Burmistrzowi Miasta i Gminy Bardo

§ 4

Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia

**RADA MIEJSKA
w Bardzie**
ul. Rynek 2, 57-256 Bardo
tel. 074/ 817 14 78, fax 074 817 14 24

PRZEWODNICZĄCY
Rady Miejskiej w Bardzie
Kazimiera Szymańska

Uzasadnienie do uchwały

Prace nad zmianą studium podjęto na podstawie uchwały Nr VI/15/07 Rady Miejskiej w Bardzie z dnia 8 marca 2007r. w sprawie przystąpienia do sporządzania zmiany studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Bardo.

Opracowany projekt zmiany studium obejmuje niewielką część wsi Opolnica, w granicach działki ewidencyjnej nr 241.

Zmianę studium wykonano realizując całą procedurę formalno – prawną, określoną w ustawie z dnia 27 marca 2003r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym.

W trakcie przeprowadzenia czynności formalno – prawnych uzyskano wnioski zainteresowanych organów, wykorzystano opracowaną inwentaryzację przyrodniczą gminy, następnie otrzymano niezbędne pozytywne opinie i uzgodnienia w tym również opinię Gminnej Komisji Urbanistyczno – Architektonicznej.

W czasie wyłożenia projektu zmiany studium do publicznego wglądu nie zostały wniesione żadne uwagi.

RADA MIEJSKA
w Bardzie
ul. Rynek 2, 57-256 Bardo
tel. 074/ 817 14 78, fax 074 817 14 24

BURMISTRZ
Miasta i Gminy Bardo
mgr inż. Ryszard Zagański

Załącznik nr 1 do Uchwały Rady Miejskiej
w Bardzie Nr .XX/13/08 z dnia .6. sierpnia 2008r.

JEDNOLITY TEKST ZMIANY STUDIUM

**ze zmianą w obrębie działki ewidencyjnej nr 241
we wsi Opolnica**

Bardo 2007 – 2008 r.

URZĄD MIASTA I GMINY BARDO

STUDIUM

**UWARUNKOWAŃ I KIERUNKÓW
ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO
MIASTA BARDO**

Województwo walbrzyskie

Tekst studium

**Biuro Planowania Przestrzennego, Przedsiębiorstwo Państwowe w Walbrzychu
Biuro Projektowo-Badawcze STUDIO BIOS Sp.zo.o. we Wrocławiu**

Bardo czerwiec 1998 r.

OPRACOWANIE ZMIANY: mgr Romuald Waniurski

Urząd Miasta i Gminy Bardo

**STUDIUM
UWARUNKOWAŃ I KIERUNKÓW
ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO
MIASTA I GMINY BARDO
WOJEWÓDZTWO WAŁBRZYSKIE**

TEKST STUDIUM

Umowa nr z dn. 11 XII 1995 r. pomiędzy BPP a Urzędem Miasta i Gminy Bardo
Umowa z dn. 20 XII 1997 r. pomiędzy BPP a BPB *STUDIO BIOS* Sp. z o.o.

ZESPÓŁ AUTORSKI

Dr inż. arch. Robert Masztalski - główny projektant
Upraw. urbanistyczne nr 294/88
BPB *STUDIO BIOS* Sp. z o.o.

Inż. Jerzy Jakimiec - główny koordynator tematu
Dyrektor BPP

Dr inż. arch. Bogusław Wojtyś - projektant prowadzący
BPB *STUDIO BIOS* Sp. z o.o.

Dr inż. arch. Alina Drapella-Hermansdorfer - zagadnienia polityki przestrzennej
BPB *STUDIO BIOS* Sp. z o.o.

Dr. Maria Przybylska-Wojtyś - zagadnienia przyrodnicze
BPB *STUDIO BIOS* Sp. z o.o.

Mgr inż. arch. Oleg Mysiek - zagadnienia kulturowe
BPB *STUDIO BIOS* Sp. z o.o.

Mgr Anna Kamila Słęzak - zagadnienia społeczno-gospodarcze
Kierownik Pracowni BPP

Opracowanie techniczne - Pracownia BPP - pod kierunkiem Mgr Anna Kamila Słęzak
Mgr Sławomir Klimkow
Tech. Dorota Etryk
Tech. Zbigniew Wójcik
Tech. Jacek Brzozawski

CZESC OPISOWA:

1. Wprowadzenie..
 - 1.1. Cel, zakres i metoda opracowania,
 - 1.2. Podstawy prawne opracowania
 - 1.3. Materiały wejściowe.
2. Charakterystyka struktury funkcjonalno-przestrzennej miasta i gminy
3. Uwarunkowania dla modernizacji i rozwoju miasta i gminy
 - 3.1. Uwarunkowania środowiska przyrodniczego
 - Zasoby przyrody ożywionej i nieożywionej
 - Zagrożenia naturalne i antropogeniczne
 - Obszary prawnie chronione
 - 3.2. Uwarunkowania środowiska kulturowego
 - Zasoby dziedzictwa kulturowego
 - Sieć i struktura osadnicza
 - System komunikacji i infrastruktury
 - 3.3. Uwarunkowania demograficzno-społeczne gospodarcze
4. Obszary problemowe w strukturze funkcjonalno-przestrzennej miasta i gminy
5. Uwarunkowania zewnętrzne rozwoju miasta i gminy
6. Kierunki zagospodarowania przestrzennego miasta i gminy
 - 6.1. Cele rozwoju miasta i gminy
 - 6.2. Strefy polityki przestrzennej
 - 6.3. Generalne kierunki zagospodarowania miasta
 - 6.3.1. Kierunki związane z zasadami utrzymania i odnowy przyrodniczo-krajobrazowych zasobów środowiska
 - 6.3.2. Kierunki rozwoju i modernizacji sieci osadniczej oraz kształtowania ładu przestrzennego
 - 6.3.3. Kierunki rozwoju i modernizacji systemu komunikacji oraz infrastruktury technicznej
 - 6.4. Podstawowe kierunki zagospodarowania przestrzennego wydzielonych strefach
 - 6.4.1. Kierunki zagospodarowania przestrzennego w strefach terenów osadniczych
 - 6.4.2. Kierunki zagospodarowania przestrzennego w strefach terenów otwartych
 - 6.4.3. Kierunki zagospodarowania przestrzennego w strefach terenów osadniczych i otwartych dla potrzeb turystyki i wypoczynku
 - 6.5. Wdrażanie ustaleń studium w zadania władz samorządowych
7. Zmiana studium w granicach działki ewidencyjnej nr 241 we wsi Opolnica

CZESC GRAFICZNA:

- Rys.1. Uwarunkowania środowiska przyrodniczego
Rys.2. Uwarunkowania środowiska kulturowego miasta i gminy
Rys.3. Struktura własności miasta i gminy
Rys.4. Zewnętrzne uwarunkowania rozwoju miasta i gminy
Rys.5. Kierunki zagospodarowania i polityki przestrzennej miasta i gminy

1. Wprowadzenie

1.1. Cel, zakres i metoda opracowania.

1) Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Miasta i Gminy Bardo Województwa Wałbrzyskiego jest jedynym dokumentem planistycznym sporządzonym dla obszaru całej gminy zgodnie z ustawą o zagospodarowaniu przestrzennym z dnia 07.07.1994 i jej nowelizacją obowiązującą od dnia 01.01.1998 r. Określa cele i kierunki polityki przestrzennej prowadzonej przez samorząd. Jest dokumentem, z mocy ustawy, obowiązkowo sporządzanym przez każdą gminę. Studium zawiera szeroki zestaw informacji na temat środowiska miasta i gminy, ich społeczności i gospodarki. Stanowi odniesienie i źródło informacji koordynacyjnych dla opracowywanych planów miejscowych oraz decyzji o warunkach zabudowy i zagospodarowania terenu wydawanych bez planu miejscowego.

2) Studium było przedmiotem wielu konsultacji i ustaleń przeprowadzonych w latach 1997-1998. Brali w nich udział przedstawiciele samorządu lokalnego Urzędu Wojewódzkiego oraz wybranych instytucji wojewódzkich i gminnych, jak również stowarzyszeń i organizacji zawodowych. Studium po zaopiniowaniu przez organy, o których mowa w ustawie o zagospodarowaniu przestrzennym (art. 18 ust. 2, pkt. 4) i po uchwaleniu przez radę miasta i gminy, nie jest przepisem gminy lecz państwowym jawnym dokumentem zawierającym normy określające kierunki i sposoby działania organów i jednostek aparatu miasta i gminy. Jest aktem kierownictwa wewnętrznego.

3) Studium wykonane zostało w latach 1997-1998 na zlecenie Zarządu Miasta i Gminy Bardo w drodze przetargu z wykorzystaniem opracowań planistycznych i studialnych sporządzonych w latach 1993-1998. Szczegółowa problematyka studium oprócz wymagań ustawowych, jest dostosowana do charakteru i specyfiki gminy. Poszczególne zagadnienia ujęte zostały według wyodrębnionych elementów jego struktury funkcjonalno-przestrzennej.

4) Studium zostało opracowane w sposób pozwalający na zmiany, jakie przyniosą i będą przynosić systemowe przekształcenia gospodarki na poziomie kraju, regionu i gminy. W związku z tym studium unika nadmiernej szczegółowości i liczby przesądzeń, a przede

wszystkim koncentruje się na ocenie stanu zagospodarowania przestrzennego oraz określenia pożądaných kierunków i sposobów przekształceń według celów sformułowanych w opracowanej Strategii Rozwoju Gminy Bardo w 1998 r.

5) Studium wymaga również bieżącej aktualizacji zwłaszcza w odniesieniu do zmieniających się uwarunkowań zewnętrznych. Określone w nim kierunki i polityka przestrzenna powinny być korygowane nie rzadziej niż raz na dwa lata w oparciu o powtórna diagnozę sytuacji miasta i gminy oraz problemów związanych z ich rozwojem.

6) Pierwsza część Studium zawiera syntetyczną diagnozę stanu zagospodarowania i uwarunkowań rozwoju miasta i gminy z uwzględnieniem charakterystyki ich struktury funkcjonalno-przestrzennej, uwarunkowań przyrodniczych i kulturowych, a także uwarunkowań ich rozwoju społeczno-gospodarczego. Wyodrębnia obszary problemowe w strukturze funkcjonalno-przestrzennej miasta i gminy, zwraca uwagę na zewnętrzne uwarunkowania ich rozwoju.

7) Druga część studium określa kierunki rozwoju przestrzennego miasta i gminy w tym między innymi kierunki ochrony środowiska przyrodniczego i kulturowego, modernizacji i rozwoju osadnictwa, systemu komunikacji, infrastruktury technicznej oraz kierunków kształtowania ładu przestrzennego.

8) Trzecia część studium obejmuje ustalenia w zakresie polityki przestrzennej miasta i gminy. Dla realizacji celów rozwoju miasta i gminy przy występujących określonych uwarunkowaniach tego rozwoju wydzielone zostały w pracy studium strefy o zróżnicowanych politykach przestrzennych wg funkcji i sposobu zagospodarowania. W ramach ustaleń kierunków zagospodarowania przestrzennego wskazane zostały obszary, dla których sporządzenie miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego jest obowiązkowe ze względu na występujące uwarunkowania i planowany sposób ich zagospodarowania.

1.2. Podstawy prawne.

1) Uchwała Rady Miejskiej w sprawie przystąpienia do sporządzenia Studium.

Uchwała Rady Miejskiej w Bardzie z dnia 27.11.95 r. Nr XIV/122/95 w sprawie Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego Miasta i Gminy Barda.

2) Ustawy zawierające przepisy szczególne dotyczące Studium:

- Ustawa z dnia 7 lipca 1994 r. o zagospodarowaniu przestrzennym Dz.U.Nr 89, poz. 415; zm. z 1996 r. Nr 106, poz. 496, z 1997 r. Nr 111, poz. 726; Nr 133, poz. 885.
- Ustawa z dnia 7 lipca 1994 r. Prawo Budowlane Dz.U.Nr 89, poz. 414; zm. z 1996 r. Nr 106, poz. 495;
- Ustawa z dnia 31 stycznia 1980 r. o ochronie i kształtowaniu środowiska (tekst jednolity Dz.U.nr 49 z 1994 r. poz 196, zm. Dz.U. 1994 nr 27, poz 96, zm. Dz.U. z 1995 r. nr 90, poz 446, zm. Dz.U. z 1996 r. nr 106, poz. 496, zm. Dz.U z 1996 r. nr 132, poz 622, zm Dz.U. z 1997 r. nr 46, poz 296, zm.Dz.U z 1997 r. nr 96, poz 529, zm.Dz.U.z 1997 r. nr 121, poz 770, zm Dz.U. z 1997 r. nr 133, poz 885)
- Ustawa z dnia 15 lutego 1962 r. o ochronie dóbr kultury Dz.U nr 10 z 1962r. poz 48, zm. Dz.U. 1983. nr 38, poz 173, zm. Dz.U. z 1989 r. nr 35, poz 192, zm. Dz.U. z 1990 r. nr 34, poz. 198, zm. Dz.U z 1990 r. nr 56, poz 322, zm Dz.U. z 1993 r. nr 65, poz 309, zm Dz.U z 1993 r. nr 92, poz 426, zm.Dz.U.z 1996 r. nr 106, poz 496, zm Dz.U. z 1997 r. nr 5, poz 24)
- Ustawa z dnia 16 października 1991 r. o ochronie przyrody Dz.U.nr 114 z 1991 r. poz 492, zm Dz.U. 1992 r. nr 54, poz 254, zm. Dz.U z 1994 r. nr 89, poz 415, zm. Dz.U. z 1995 r. nr 147, poz. 713, zm. Dz.U z 1996 r. nr 91, poz 409, zm.Dz.U. z 1997 r. nr 14, poz 72, zm.Dz.U z 1997 r. nr 43, poz 272
- Ustawa z dnia 24 października 1974 r. Prawo wodne Dz.U.nr 38 z 1974 r. poz 230, zm. Dz.U. 1975. nr 17, poz 94, zm. Dz.U. z 1980 r. nr 3, poz 6, zm. Dz.U. z 1983 r. nr 44, poz. 201, zm. Dz.U z 1989 r. nr 26, poz 139, zm.Dz.U. z 1989 r. nr 35, poz 192, zm.Dz.U z 1990 r. nr 34, poz 198, zm.Dz.U.z 1990 r. nr 39, poz 222, zm.Dz.U. z 1991 r. nr 32, poz 131, zm. Dz.U. z 1991 r. nr 77, poz 335, zm. Dz.U. z dnia 1993 r. nr 40, poz 183, zm.Dz.U. z 1994 r. nr 27, poz 96, zm. Dz.U. z 1995 r. nr 47, poz 234, zm. Dz.U. z 1996 r. nr 106, poz 496, zm. Dz.U. z 1997 r. nr 47, poz 299.
- Ustawa z dnia 21 sierpnia 1997 r. o gospodarce nieruchomościami (Dz.U. z 1997 r. nr 115 poz 741)
- Ustawa z dnia 4 września 1997 r. o przekształceniu prawa użytkowania wieczystego przysługującego osobom fizycznym w prawo własności (Dz.U. z 1997 r. nr 123, poz 781)
- Ustawa z dnia 3 lutego 1995 r. o ochronie gruntów rolnych i leśnych (Dz.U. z 1995 r. nr 16, poz 78, zm. Dz.U. z 1997 r. nr 60, poz 379 zm. Dz.U. z 1997 r. nr 80, poz 505)

- Ustawa z dnia 21 marca 1985 r. o drogach publicznych (Dz.U. z 1985 r. nr 14, poz 60, zm. Dz.U. z 1988 r. nr 19, poz 132 zm. Dz.U. z 1989 r. nr 35, poz 192 zm. Dz.U. z 1990 r. nr 34, poz 198 zm. Dz.U. z 1991 r. nr 75, poz 332 zm. Dz.U. z 1993 r. nr 47, poz 212)

1.3. Materiały wejściowe.

1) Opracowania planistyczne:

- Miejscowy Plan Ogólny Zagospodarowania Przestrzennego gminy Bardo, 1993 r.- główny projektant planu – Barbara Kaczmarek;
- Miejscowy Plan Ogólny Zagospodarowania Przestrzennego gminy Bardo, 1993 r.- główny projektant planu – Ryszard Marak;
- Zmiany planu ogólnego;
- Umowa nr 24/95 – 7 sztuk jednostkowych zmian w miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego miasta i gminy Bardo.
- Projekty zmian planu w trakcie sporządzania:
- Studium Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Wałbrzyskiego – środowisko przyrodnicze, 1997
- Studium Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Wałbrzyskiego – infrastruktura techniczna 1997;
- Studium Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Wałbrzyskiego – komunikacja, 1997;
- Studium Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Wałbrzyskiego – uwarunkowania powódź, 1997;
- Studium Zagospodarowania Przestrzennego Miasta i Gminy Bardo – uwarunkowania powódź.

2) Opracowania specjalistyczne:

- raport o stanie Województwa Wałbrzyskiego;
- Wojewódzki program odbudowy, modernizacji i rozwoju na lata 1997 – 2001;
- Materiały statystyczne w rocznikach i publikacjach WUS i GUS
- Koncepcja strategii rozwoju gminy i miasta Bardo;
- Straty wywołane katastrofalną powodzią w Województwie Wałbrzyskim 1997;
- Wytyczne konserwatorskie;
- Rejestr Zabytków Województwa Wałbrzyskiego;
- Dziennik Urzędowy Województwa Wałbrzyskiego z dnia 30 maja 1998 r. dotyczący obiektów ochrony przyrodniczej nr 9

3). Wnioski do Studium:

- Wnioski i uwagi mieszkańców Gminy i Miasta Bardo,
- Wnioski i postulaty jednostek gospodarczych i organów administracji lokalnej i organizacji społecznych.

2. Charakterystyka struktury funkcjonalno-przestrzennej miasta i gminy.

Gmina Bardo położona jest w środkowej części województwa wałbrzyskiego. Obejmuje zróżnicowane pod względem ukształtowania i krajobrazu tereny Podgórza Sudeckiego w rejonie przełomu rzeki Nysy Kłodzkiej, Gór Bardzkich i przełęczy łączącej Nizinę Śląską z Kotliną Kłodzką.

W strukturze funkcjonalno-przestrzennej gminy wyróżniają się trzy strefy : niewielka północna część gminy u podnóża Gór Bardzkich, część środkowa-wschodnia w rejonie przełomu Nysy Kłodzkiej i wyjścia przełęczy na Nizinę Śląską oraz największa część południowo-zachodnia w obrębie Gór Bardzkich, najsilniej pofałdowana, zalesiona i poprzecinana liniami potoków zlewni i przełomu Nysy Kłodzkiej z otwarciem na Kotlinę Kłodzką. Osadnictwo strefy północnej skupia się wzdłuż ciągów komunikacyjnych z ośrodkiem usługowym we wsi Brzeźnica dla potrzeb rolnictwa jak również dla mieszkańców wsi Grochowa i Potworów.

Środkowo-wschodnia strefa jest bardziej zurbanizowana i zaludniona w większości wykorzystywana dla potrzeb przemysłu i rolnictwa z głównym ośrodkiem miejskim obsługującym gminę tj. miastem Bardo o wielowiekowych tradycjach ruchu pielgrzymkowego i turystyki. Strefa Gór Bardzkich z doliną przełomu Nysy Kłodzkiej po jej południowo-zachodniej stronie to najbardziej atrakcyjna pod względem przyrodniczym i krajobrazowym część gminy z kształtującym się w tym rejonie ośrodkiem systemu obsługi turystyczno-wypoczynkowej we wsi Opolnica.

3. Uwarunkowania dla modernizacji i rozwoju miasta i gminy.

3.1. Uwarunkowania środowiska przyrodniczego.

- 1) Najcenniejsze pod względem przyrodniczo-krajobrazowym obszary miasta i gminy Bardo w obrębie Podgórza Sudeckiego to tereny Gór Bardzkich z doliną przełomu Nysy Kłodzkiej objęte ochroną prawną w formie Obszaru Chronionego Krajobrazu Gór Bardzkich i Gór Sowich, w tym dwóch rezerwatów cisów „Cisy” i „Cisowa Góra”, dwunastu pomników przyrody oraz fragment Otuliny Śnieżnickiego Parku Krajobrazowego. Ich całkowita powierzchnia wynosi 3270 ha, co stanowi blisko 45 % powierzchni południowo-zachodniej części gminy. Wysokie walory krajobrazowe terenu dają, pomimo wynikających ze szczególnej ochrony przyrody, podstawę do rozwoju turystycznego w skali regionu i kraju.
- 2) Lasy stanowią 47,8% powierzchni miasta i gminy obejmując 3510 ha. Dominują w nich drzewa iglaste z przewagą świerku, drzewa liściaste zajmują resztę arealu około 30% z przewagą dębu, buka i jesionu. Z uwagi na trwałe uszkodzenia w skutek wieloletniego działania szeregu szkodliwych czynników, w tym transgranicznych, regionalnych i lokalnych emisji pyłowych i gazowych zakwalifikowano je do I i II strefy lasów zagrożonych degradacją. Wyrazem rosnącej roli lasu, jako czynnika środowisko-twórczego jest włączenie, zgodnie z ustawą o lasach, całego arealu leżącego w granicach Obszaru Chronionego Krajobrazu do powierzchni lasów o charakterze ochronnym grupy I. Największe zasoby drzewne pod względem wieku stanowią drzewostany IV i III klasy. Młody drzewostan I klasy (1-20 lat) stanowi zaledwie około 9% całości zasobów. Natomiast procentowa wielkość odnowienia zalesień wynosi tylko około 5%.
- 3) Użytki rolne stanowią 42,8% powierzchni miasta i gminy obejmując 3142 ha. Przeważającą część użytków rolnych stanowią grunty orne (77,8%), pastwiska i łąki (21,2%) i niewielkie sady (1,4%). Najcenniejsze dla rolnictwa chronione kompleksy glebowe I, II, III i IV klasy bonitacji, które stanowią około 83% ogółu użytków rolnych miasta i gminy, przeważają w

części północnej (wsie: Brzeźnica, Potworów, Grochowa) i środkowo-wschodniej (wsie: Przyłęk, Dzbanów, Janowiec) jego obszaru. Występują tu gleby kompleksów pszczyńskich wykształcone na glinach lekkich i średnich. Warunki glebowo-klimatyczne sprzyjają rozwojowi rolnictwa w zakresie upraw ogrodniczych i sadowniczych. Zagrożenia dotyczące czystości i jakości gleb oraz zmian wielkości ich arealu w obrębie miasta i gminy są zróżnicowane i mają charakter niepokojąco postępujący. Degradacja jakości i czystości gleb w rejonie bezpośredniego zagrożenia powodziowego, w rejonie zanieczyszczenia gleb odpadami komunalnymi, przemysłowymi (szczególnie o charakterze dzikim) lub nadmiernej chemizacji upraw rolniczych oraz pomniejszanie arealu gleb wysokiej jakości bonitacji na rzecz inwestycji przemysłowych (zwłaszcza wydobywczych), komunikacyjnych, usługowych, mieszkaniowych i hydrotechnicznych, które wiążą się również ze zmianami hydrologicznymi, to ważne zjawiska także odnoszące się do ochrony walorów powierzchni ziemi całego miasta i gminy Bardo.

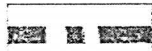
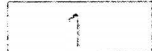
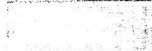
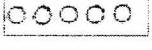
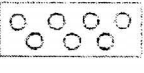
4) Główną rzeką miasta i gminy jest Nysa Kłodzka. Cały obszar miasta i gminy leży w chronionej zlewni tej rzeki, której dorzecze jest największe i zajmuje 49,6% województwa wałbrzyskiego. Woda w Nysie Kłodzkiej na całej długości jej przepływu przez miasto i gminę Bardo odpowiada normom od III do V klasy czystości. Zanieczyszczenie wód powierzchniowych spowodowane jest nieuregulowaną gospodarką ściekową miast i wsi gmin w górnym biegu rzeki i jej dopływów, a także zanieczyszczeniami przemysłowymi i od produkcji rolno-hodowlanej. Zagospodarowanie terenów dolinnych rzeki i potoków górskich, intensyfikacja działalności gospodarczej doprowadziła do zmniejszenia naturalnej retencji i spotęgowała siłę przepływu cieków na tych terenach. Woda bez możliwości naturalnego rozlania zaatakowała miasto i wsie, wyznaczyła w lipcu 1997 r. obszary szczególnie zagrożone powodzią. Na terenie wsi Grochowa i Dębowa znajdują się ujęcia wód podziemnych ze strefami ochrony sanitarnej dla ujęć wody pitnej i stanowią rezerwuuar wód pitnych gminy, wysokiej jakości, dobrze odizolowanych od czynników antropogenicznych.

5) W dalszym ciągu obserwuje się przekroczenie emisji zanieczyszczeń pyłowych i gazowych w mieście Bardo i sezonowo na obszarze gminy. Przekroczenia są na ogół nieduże, świadczą o potencjalnych działaniach w zakresie ochrony powietrza atmosferycznego. Wyrażna sezonowość zanieczyszczeń atmosferycznych spowodowana jest lokalną gospodarką ciepłą opartą na węglu i koksie. Ponadto zanieczyszczenia pyłowe i gazowe atmosfery spotęgowane uciążliwościami akustycznymi występują zwłaszcza na obszarach wzdłuż drogi krajowej (A8).

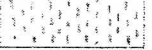
o intensywnym ruchu samochodowym z przewagą tranzytu tnącego obszar miasta i gminy na dwie prawie równe części wraz z jej obszarami prawnie chronionymi. Niestety dalszy brak poprawy stanu czystości powietrza obszarów najsilniej zanieczyszczonych w obrębie miasta i gminy, pomimo korzystnych warunków bioklimatycznych (łagodno-bodźcowe) może stać się barierą dla rozwoju turystyki i wypoczynku w tym rejonie województwa wałbrzyskiego.

6) Istotne uwarunkowania dla rozwoju miasta i gminy, oprócz walorów krajobrazowych dających podstawę rozwoju turystyki i wypoczynku, wiążą się z zasobami surowcowymi. Obszar zalegania złóż surowców mineralnych (kruszywa naturalne i surowce materiałów ogniotrwałych) o długotrwałych możliwościach eksploatacyjnych rozciąga się wzdłuż wschodniej granicy gminy. W obrębie wsi Grochowa i Brzeźnica zalegają udokumentowane złoża magnezytu i nieudokumentowane złoża serpentynitu oraz gabra, a w obrębie wsi Przyłęk i Dzbanów są udokumentowane złoża pospółki i nieudokumentowane złoża żwiru, natomiast we wsi Potworów znajdują się nieudokumentowane złoża piasku. Ochrona złóż surowcowych gminy może ograniczyć na tym obszarze inwestycje nie związane z przyszłą eksploatacją tych zasobów. Rozwój działalności gospodarczej w oparciu o wzrost eksploatacji surowców mineralnych wiąże się z silną ingerencją i degradacją walorów przyrodniczo-krajobrazowych środowiska w tym rejonie gminy, dotyczy także obszarów ochrony gruntów rolnych i zlewni Nysy Kłodzkiej, ponadto znaczna ich część znajduje się w obszarze bezpośredniego zagrożenia powodziowego.

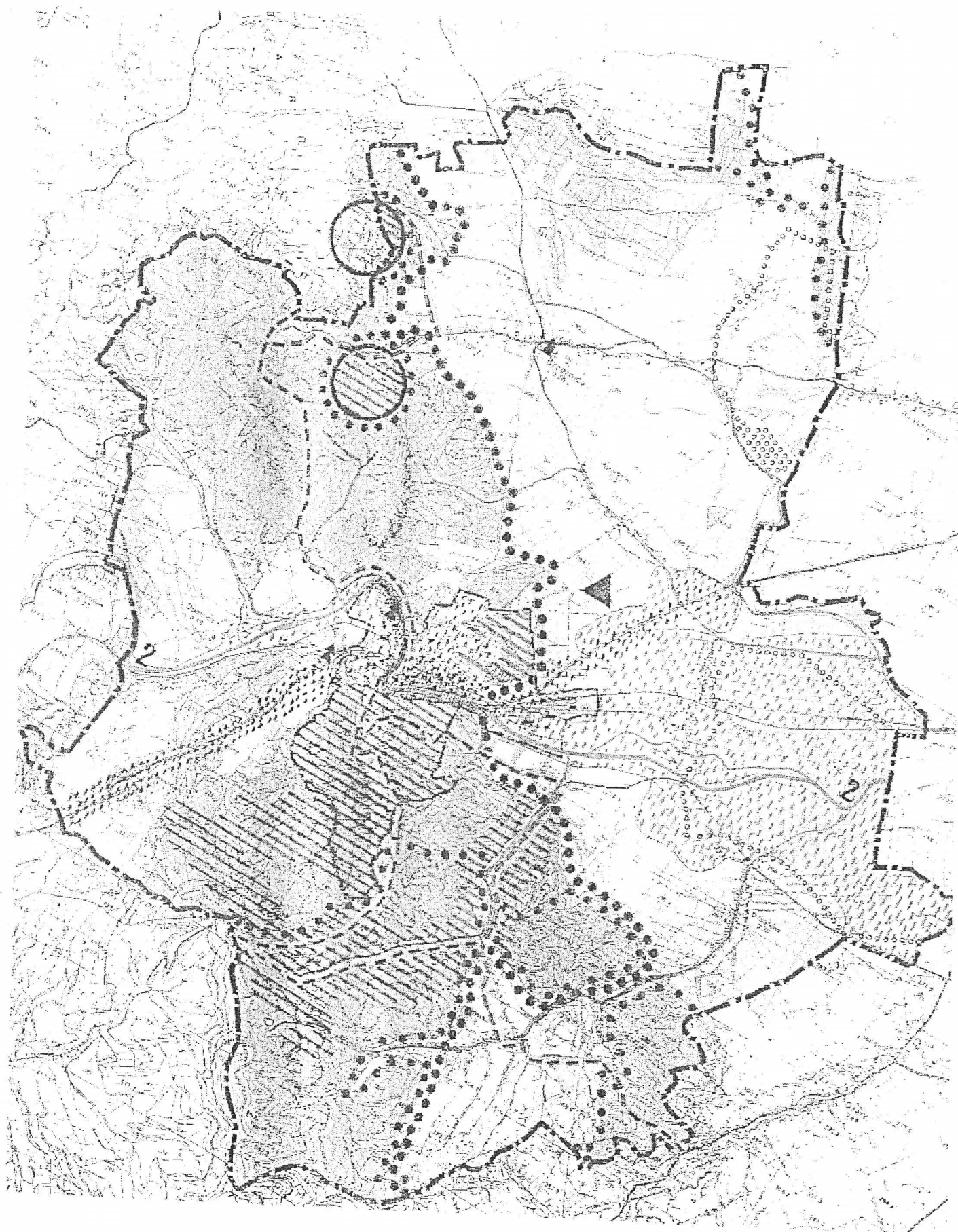
LEGENDA

	GRANICA GMINY
	GRANICA MIASTA
	CIEKI WODNE
	WODY I I II KLASY CZYSTOSCI
	WODY III-V KLASY CZYSTOSCI
	OBSZARY GLEB CHRONIONYCH
	OBSZARY LASÓW OCHRONNYCH
	OBSZARY LEŚNE
	PASMA GÓRSKIE
	REZERWATY
	OBSZARY CHRONIONEGO KRAJOBRAZU
	POMNIKI PRZYRODY
	ZŁOŻA SUROWCÓW UDOKUMENTOWANE
	EKSPLOATOWANE
	OBSZARY O PRZEZNACZENIU TURYSTYCZNYM
	SZLAKI TURYSTYCZNE

ZAGROŻENIA

	OBSZARY WÓD SZCZEGÓLNIE ZAGROŻONYCH ZANIECZYSZCZENIEM
	OBSZARY O SZCZEGÓLNYM ZAGROŻENIU POWODZIOWYM
	OBSZARY ZAGROŻONE Z UWAGI NA NADMIERNE NATĘŻENIE RUCHU DROGOWEGO
	OBSZARY NADMIERNEJ EMISJI PYŁÓW I SPALIN
	ISTNIEJĄCE WYSYPISKA I SKŁADOWISKA ODPADÓW

UWARUNKOWANIA PRZYRODNICZE

3.2. Uwarunkowania środowiska kulturowego.

1) Obok wysokich wartości środowiska przyrodniczego, miasto i gminę Bardo cechują również znaczne wartości środowiska kulturowego. Dzięki nagromadzeniu ich na swoim obszarze może rozwijać funkcje turystyczne i tradycje pielgrzymkowe, jako ośrodek kultu religijnego znany na Śląsku, w całej Polsce, w Czechach i Niemczech. Głównymi elementami środowiska kulturowego są objęte ochroną konserwatorską dobrze zachowane świadectwa architektonicznego dziedzictwa o ogromnej wartości, zabytkowe układy urbanistyczne miasta i osad o jeszcze średniowiecznych lokalizacjach. Wymienić wśród nich należy zabytkowe założenie miasta Bardo z reliktnymi zespołami i obiektami ze średniowiecza, zespół średniowiecznych dróg krzyżowych, barokowy zespół kościelno-klasztorny wraz z drogą krzyżową, historyczne kaplice różańcowe, zespoły sakralno-kościelne w Brzeźnicy, Przyłuku, Opolnicy i Laskówce, cmentarze w Brzeźnicy i Opolnicy, zespoły podworskie w Grochowej i Dżbanowie. W historycznie ukształtowanej strukturze przestrzennej sieci osadniczej, prócz ogromnej liczby obiektów objętych i wymagających objęcia ochroną konserwatorską, uwypukla się potrzeba ochrony widokowych panoram wsi i miasta, walorów krajobrazowych obszaru oraz zachowanie wartości architektonicznych istniejącej zabudowy. Stanowi to warunek zachowania lub poprawienia wybitnych walorów kulturowych miasta i gminy, a jednocześnie narzuca rygory i ograniczenia na sposób ich przestrzennego zagospodarowania. Kolejną wartością i jednocześnie ograniczeniem są również liczne stanowiska archeologiczne objęte ochroną konserwatorską, rozsiane po całym terenie miasta i gminy.

2) Osadnictwo wiejskie jak i miasta, którego początki sięgają wczesnego średniowiecza lub okresów wcześniejszych, tworzy wartościowe i niepowtarzalne elementy krajobrazu gminy i miasta. Zabudowa wielu wsi w znacznym stopniu uległa dekapitalizacji w okresie powojennym, co związane było z procesami społeczno-ekonomicznego upadku zwłaszcza wsi podgórskich, migracją ich ludności, znaczną dewastacją zabudowy jak i niewłaściwym użytkowaniem nie poddawanej zabezpieczającym działaniom modernizacyjnym zabudowy. Próby wprowadzenia nowej wielorodzinnej zabudowy (np. bardzkie osiedle mieszkaniowe w rejonie ul. Polnej) w istniejące układy przestrzenne osadnictwa miejskiego i wiejskiego

doprowadziły w latach 60 i 70 do rozproszenia dotychczasowo zwartych układów, zabudowy i naruszenia jej charakteru, niekiedy w drastyczny sposób.

3) Wyjątkowym świadectwem bogatej przeszłości historycznej terenów miasta i gminy są liczne, wcześniej wspomniane, rezydencje i zamki warowne. W większości stan techniczny tych obiektów jest zły, co jest efektem forsowanej w pierwszym okresie lat powojennych polityki ekonomiczno-społecznej państwa, prowadzącej do ich głębokiej dewastacji i degradacji. Ogromnych zniszczeń dokonano zwłaszcza w obrębie majątków, które były użytkowane przez Państwowe Gospodarstwa Rolne. Jedynie obiekty użytkowane na cele oświaty i nauki przetrwały w odpowiednim stanie. Część ich stanowi do chwili obecnej niewykorzystaną w pełni cenną zabudowę, która po rewaloryzacji służyć może nowym potrzebom. Znaczną grupę zabytkowych obiektów architektonicznych stanowią obiekty sakralne i one tylko w większości zachowały się w dobrym stanie, odpowiednio użytkowane.

4) Ukształtowana historycznie sieć osadnicza na powierzchni 74 km² stanowi zintegrowany zespół miasta Bardo (o pow. 5km²) i 9 sołectw (Grochowa, Brzeźnica, Przyłęk, Dzbanów, Janowiec, Laskówka, Dębowina, Opolnica, Potworów) – jednostek wiejskich o określonych rolach i relacjach związanych z pełnieniem właściwych im funkcji i ma wyraźną strukturę hierarchiczną. Zasadniczą rolę w strukturze pełni Bardo – ośrodek kultu religijnego o ponad krajowym znaczeniu, siedziba Władz Miasta i Gminy. Rozwój przestrzenny w/w jednostek osadniczych gminy dotyczył w niewielkim stopniu rozwoju budownictwa mieszkaniowego, w znacznym stopniu budownictwa usługowego i inwestycji związanych z przemysłem.

5) Zróżnicowany układ warunków naturalnych i dotychczasowy rozwój gospodarczy gminy spowodował również jej zróżnicowanie funkcjonalne. Wiodącymi obecnie funkcjami gminy są kolejno funkcje: przemysłowa, rolnicza i turystyczna. Przemysł i rolnictwo dominuje w trzech sołectwach (Przyłęk, Dzbanów, Grochowa), rolnictwo dominuje w dwóch sołectwach (Brzeźnica, Potworów), rolnictwo i turystyka w czterech sołectwach (Opolnica, Janowiec, Laskówka, Dębowina) oraz turystyka i przemysł w mieście Bardo.

6) Na terenie gminy znajduje się 9 wsi wszystkie o genezie wczesnośredniowiecznej, najstarsza wzmianka dotyczy Przyłęku, który przejściowo w XIII w. posiadał prawa miejskie. Z wyjątkiem Przyłęku, wszystkie wsie ulokowały się wzdłuż cieków wodnych.

Dominującym układem struktury osadniczej jest typ wsi o zabudowie łańcuchowej, jedynie wieś Grochowa jest owalnicą. Zabudowa mieszkaniowa i gospodarcza murowana, o dachach dwu- i czterospadowych krytych ceramicznie. Domy jednokondygnacyjne o przewadze zabudowy XIX wiekowej. W Przylęku okazałe dwu- i więcej kondygnacyjne z drugiej połowy XIX w. związane z przemysłem papierniczym. Zabudowa sakralna i rezydencjalna z założeniami parkowymi stanowią dominanty 8 wsi, z miastem Bardo na czele. W strukturze przestrzennej miasta Bardo zaznaczają się poszczególne epoki zmieniające jego funkcję. Epoka obronna to rejon centrum miasta nad brzegiem Nysy Kłodzkiej i zbocze masywu Kalwarii, epoka pańnicza – zespół średniowiecznych dróg krzyżowych na Kalwarii, założenia klasztorno-kościelne, barokowe zajazdy, okres letniskowo-turystyczny – park leśny na stokach Kalwarii, wille i pensjonaty, czasy współczesne – nowe osiedle mieszkaniowe – rejon ul. Polnej i zabudowa domków jednorodzinnych – ul. Jagiellońska i Kościuszki.

7) Gęstość sieci dróg w mieście i gminie jest wystarczająca, obsługuje w zadowalającym stopniu podstawowe jednostki osadnicze gminy. Główny układ dróg miasta i gminy tworzą droga krajowa, międzyregionalna nr 8 III klasy technicznej (01 KD III, 02 KD III) na kierunku Warszawa-Wrocław-Bardo-Kłodzko-granica państwa Kudowa Słone oraz drogi wojewódzkie V klasy technicznej (05 KDV – 010 KDV) dające dogodne połączenie z całym województwem. Gmina posiada własną sieć dróg gminnych V klasy technicznej (011 KDV – 022 KDV) oraz ciągi pieszo-jezdne (KX)(rowerowe). Stan techniczny dróg w gminie jest nie zadowalający. Są one w znacznym stopniu zdekapitalizowane i nie spełniają podstawowych warunków technicznych zarówno pod względem geometrii jak i nośności. Wiele zastrzeżeń budzi stan nawierzchni i poboczy. Narastający zwłaszcza w ostatnich latach ruch samochodowy (około 55% tranzytowego ruchu granicznego województwa przebiega przez gminę Bardo) stwarza wiele zagrożeń związanych między innymi z bezpieczeństwem na drodze. Pomimo modernizacji w latach 70-tych drogi krajowej A8 (rozeinającej miasto Bardo w obrębie terenów najsilniej zainwestowanych) jej miejsce przebiegu i parametry techniczne nie odpowiadające już dzisiejszym potrzebom, stwarzają duże zagrożenie wypadkowe, zwłaszcza w rejonie skrzyżowań i zjazdów do poszczególnych miejscowości gminy. Uzupełnieniem układu drogowego jest trasa zelektryfikowanej linii kolejowej PKP kategorii pierwszorzędnej relacji Wrocław-Bardo-Kłodzko-granica państwa Boboszków (w obrębie wsi Przylęk, Opolnica, Dębowa) z bocznica Bardeckich Zakładów Papierniczych.

8) W ramach likwidacji deficytu wody w województwie wałbrzyskim przystąpiono do realizacji Sudeckiego Systemu Wodociągowego wraz z programem budowy zbiorników retencyjnych i ujęć powierzchniowych, ponieważ dalszy wzrost eksploatacji wód wglębnych mógłby doprowadzić do obniżenia poziomu naturalnych wód gruntowych. W tej dziedzinie gmina ma duże osiągnięcia. Przebiegająca przez obszar gminy magistrała wodociągowa „Sudety”, dała podstawę do zwodociągowania całej gminy. Już ponad 30% mieszkańców wsi korzysta z wodociągów. Jedynie wsie Dębowina, Grochowa podłączone są do istniejącego systemu lokalnych ujęć wody.

9) Miasto i gmina do chwili obecnej nie ma całkowicie uregulowanej gospodarki ściekowej, która wymaga, zwłaszcza po zwodociągowaniu, szerokiego zakresu działań inwestycyjnych z uwagi na obowiązujący rejon ochrony wód powierzchniowych zlewni Nysy Kłodzkiej i ochrony gleb. Ścieki komunalne i przemysłowe odprowadzane są bezpośrednio lub po wstępnym oczyszczeniu do rzeki i potoków górskich. Istnieją również bezodpływowe odbiorniki ścieków (szamba, kontenery), których możliwości regularnego opróżniania narażają na trudności. Brak infrastruktury sanitarnej opartej na całkowitym skanalizowaniu gminy jest poważną barierą rozwojową dla jej funkcji przemysłowej i turystycznej.

10) Usuwanie odpadów w mieście i gminie opiera się o zlokalizowane wysypisko śmieci w rejonie wsi Poworów. Istotnego zadania jest niezbędna z uwagi na istniejącą potrzebę w tym zakresie. Powstające „dzikie” wysypiska komunalno-przemysłowe i niekonsekwentna realizacja segregacji oraz kontenerowego usuwania odpadów z terenów wsi i miasta degraduje środowisko przyrodniczo-kulturowe, stanowi potencjalne zagrożenie epidemiologiczne dla gminy.

11) Gmina i miasto zaopatrywane jest w gaz za pomocą istniejących gazociągów W/C gazu ziemnego (ciśnienia normalnego do 1,6 MPa) i wysokometanowego (ciśnienia normalnego do 0,3 MPa). Pomimo opracowanego w gminie programu gazyfikacji jedynie z gazu przewodowego korzysta miasto poprzez miejską sieć gazową i stację redukcyjną zasilaną poprzednio gazem koksowniczym; niedostosowaną do obecnych wymogów technicznych.

12) Gospodarka ciepła w mieście charakteryzuje się dużym rozproszeniem i jest oparta o lokalne paleniska ogrzewanie pieców i centralne ogrzewanie z zastosowaniem paliw stałych. Na terenie

miasta znajdują się również kotłownie lokalne opalane koksem obsługujące nowe osiedla i zakłady przemysłowe.

13) Zaopatrzenie w energię elektryczną całego miasta i gminy odbywa się poprzez rozdzielnię Bardo-Przyłęk linią napowietrzną wysokiego napięcia 110 i 20 kV do stacji transformatorowych oraz sieci elektrycznej niskiego napięcia do wszystkich odbiorców w mieście i we wsiach. Dodatkowym źródłem uzupełniającym jest elektrownia wodna w Opólnicy, której roczna produkcja energii elektrycznej wynosi 853381 kWh

14) Intensywny rozwój systemu telekomunikacji w województwie wałbrzyskim nie objął w zadowalający sposób gminę i miasto Bardo. Miasto posiada co prawda centralę automatyczną o znaczeniu wojewódzkim, lecz gmina jest o najniższej gęstości sieci telekomunikacyjnej w całym województwie, na stu jego mieszkańców przypada zaledwie 1,87 abonenta, a razem z siecią bezprzewodową dziesięciu abonentów na stu mieszkańców. Telefoniczny okręg Zabkowicki, do którego gmina należy, posiada również najniższą w województwie średnią gęstość wynoszącą 8,71 abonentów /100 mieszkańców (wg danych z 1995 r.) to jest dwukrotnie mniejszą od średniej wojewódzkiej. Jest to sytuacja bardzo uciążliwa dla miasta i gminy, nie mówiąc już o rozwoju

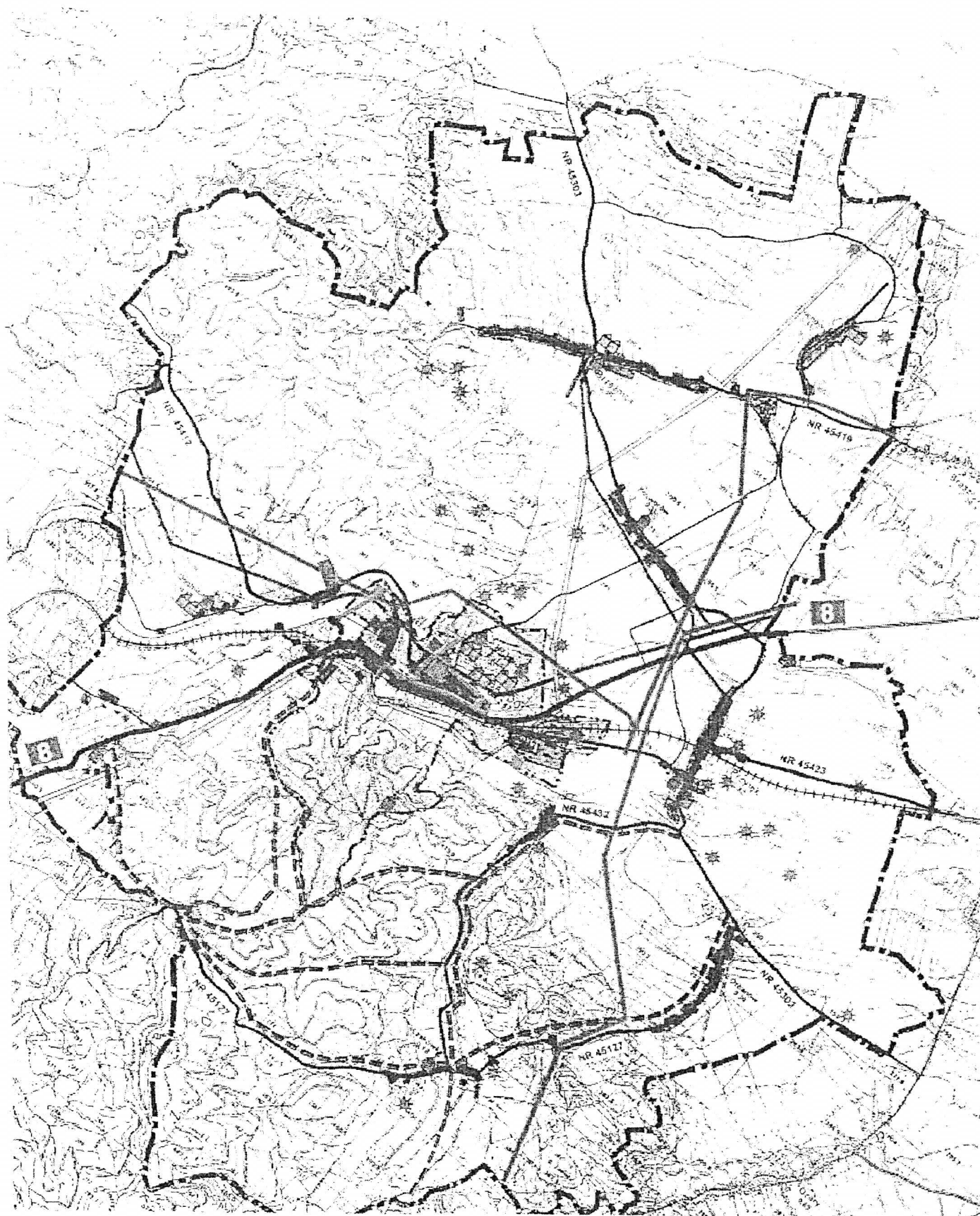
LEGENDA

	GRANICA GMINY
	GRANICA MIASTA
	STREFA ZABUDOWY MIESZKANIOWO - USŁUGOWEJ
	ZABUDOWA O PRZEZNACZENIU TURYSTYCZNO - HOTELARSKIM
	OBSZARY INFRASTRUKTURY GOSPODARCZO - PRZEMYSŁOWEJ

INFRASTRUKTURA TECHNICZNA

	GAZOCIĄG PRZESYŁOWY W/O		
	KOTŁOWNIE C.O.		
	SIEĆ ENERGETYCZNA 110 kV		ELEKTROWNIA WODNA
	SIEĆ WODOCIĄGOWA		UJĘCIA WODY PITNEJ, PRZEPOMPOW
	SIEĆ KANALIZACYJNA		OCZYSZCZALNIE ŚCIEKÓW
	DROGA KRAJOWA A8		
	DROGI WOJEWÓDZKIE		
	DROGI GMINNE		
	LINIE KOLEJOWE		
	ŚCIEZKI ROWEROWE		
	OBIEKTY KULTU RELIGIJNEGO		
	OBIEKTY ZABYTKOWE BĘDĄCE POD OCHRONĄ KONSERWATORSKĄ		
	POZOSTAŁE OBIEKTY ZABYTKOWE		
	STANOWISKA ARCHEOLOGICZNE		
	STREFA OCHRONY KONSERWATORSKIEJ		

UWARUNKOWANIA KULTUROWE

3.3. Uwarunkowania demograficzno-społeczne i gospodarcze.

1) Liczba ludności w mieście i gminie stale maleje (szybciej na terenie gminy). Przy ujemnym saldzie migracji i przyroście naturalnym pod koniec 1997 roku mieszkało tu 6119, a w mieście 3069 osób. Ludność w wieku produkcyjnym gminy stanowi obecnie 53%, a miasta 59% jej mieszkańców i wykazuje tendencję wzrostową, przy jednocześnie obniżającej się do około 10% stopie bezrobocia.

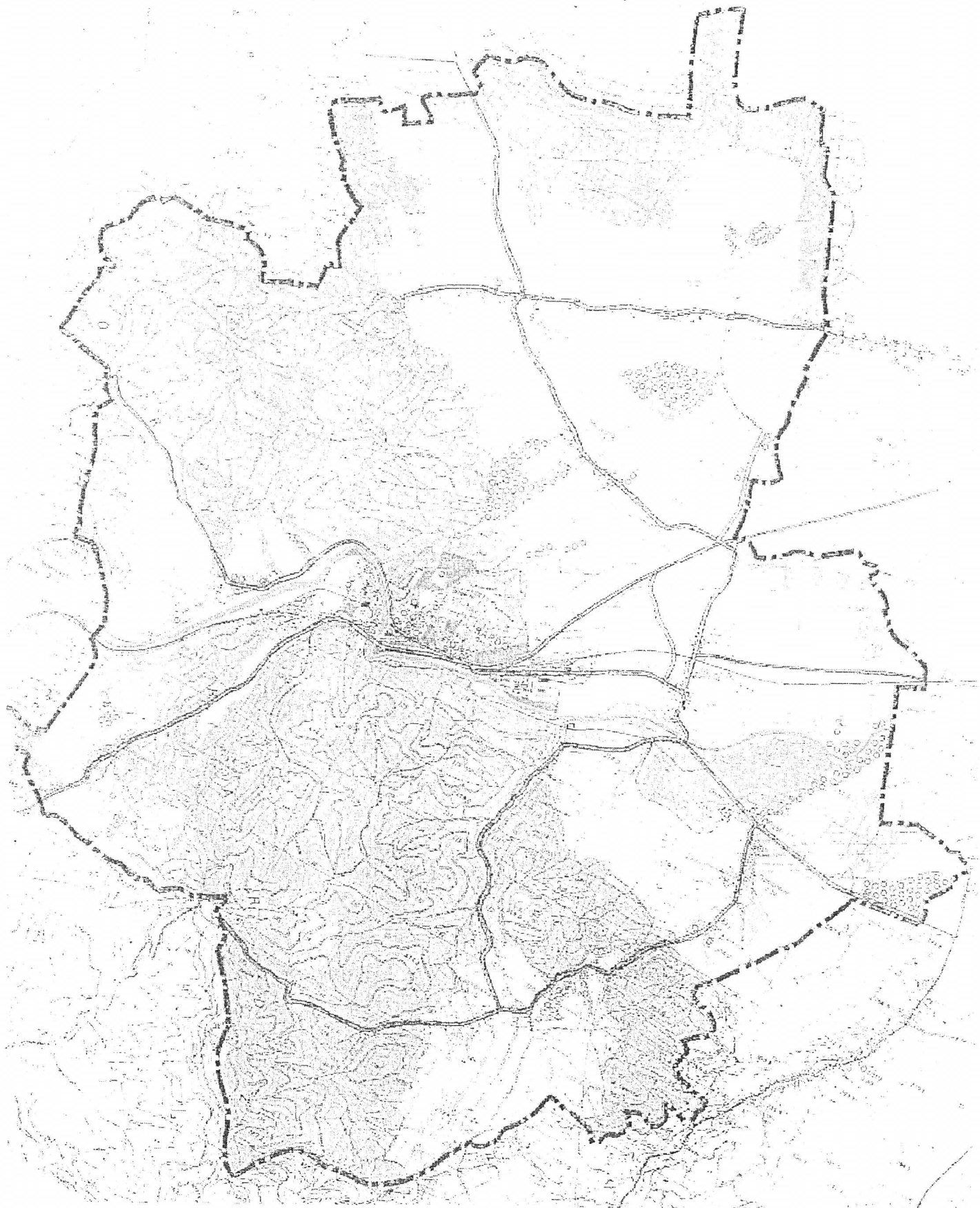
2) Jakość życia mieszkańców miasta i gminy odzwierciedla poziom warunków ich zamieszkania. Średnia wielkość mieszkania (wg danych GUS z 1988 r.) wynosiła w gminie 83,9m², a w mieście 56,4m² powierzchni użytkowej. Na osobę w nim zamieszkujejącą przypadało średnio w gminie 22,3m², a w mieście 17m² powierzchni użytkowej. Na jedno mieszkanie przypadało w gminie ok. 3,76, a w mieście 3,31 osoby, na izbę zaś w gminie 0,92, a w mieście 1,02 osoby. Dane te niewiele zmieniły się w ostatnim okresie. W wodociąg wyposażone jest w gminie 33,3%, a w mieście 87,2% mieszkańców, w sieć kanalizacyjną - gmina 0,00%, a miasto 74,2% mieszkańców, w sieć gazową - gmina 2,0%, a miasto 90,4% mieszkańców. Ocena mieszkańców stanu technicznego struktury mieszkaniowej jest negatywna i dotyczy zwłaszcza znacznej liczby obiektów, które uległy dekapitalizacji (około 80% mieszkań w gminie). Oskazywać o niedostatek środków finansowych i technicznych zarastają przy podejmowaniu remontów i modernizacji obiektów zabytkowych. Natomiast struktura usługowa zaspokajająca potrzeby mieszkańców, jeżeli chodzi o sieć handlowo-gastronomiczną, szkolnictwo, ochrony zdrowia i opieki społecznej (Dom pomocy społecznej w Bieczynie) oraz zaplecze kulturalno-rekreacyjne jest według ankietowanych i danych branżowych na poziomie zadowalającym.

3) W strukturze funkcjonalno-przestrzennej miasta i gminy, tak istotnej w rozwoju ich gospodarki, wyróżnia się wyraźnie obszar ziem górskich w obrębie gór Bardzkich Pogorza Sadeckiego o tradycyjnie ukształtowanej funkcji turystyki i wypoczynku z jednej strony, z drugiej zaś obfitujący z zasoby surowców mineralnych. Tradycyjnie wykształcone formy turystyki to: żeglowność, krynologia, turystyka wędnikowska, wypoczynek

pobytowy zarówno w lecie, jak i w zimie. Jej baza pobykowa nie zapewnia wysokiego komfortu i kultury świadczonych usług w niezbędnym zakresie ilościowym. I tak na przykład posiada zaledwie trzy turystyczne obiekty noclegowe w gminie i jeden w mieście, co zamyka się ogółem w liczbie 165 miejsc noclegowych na całym obszarze. Gospodarka przemysłowa natomiast, w której pracuje około 40% zatrudnionych opiera jest przede wszystkim o bazę surowcową miasta i gminy, a jej eksploatacja prowadzona jest systemem odkrywkowym w rejonie wsi Grochowa, Dzbanów i Przyłęk. Ponadto we wsi Opolnica pracuje w oparciu o dwa ujęcia rozlewnia wód mineralnych, a w mieście Bardo – Zakłady Papiernicze w oparciu o surowiec pochodzący z gospodarki leśnej, w której razem z gospodarką rolniczą i łowiecką pracuje obecnie około 10% zatrudnionych miasta i gminy. Miasto i gmina ma korzystne warunki do rozwoju gospodarki rolnej (około 32% zajmują grunty orne) czemu na przeszkodzie stają zarówno ekonomiczno-techniczne zacięcie terenów wiejskich, znaczna dekapitalizacja zabudowy produkcyjnej, uwarunkowania rynkowe i nieodpowiedni kierunek produkcji roślinnej oraz rozdrobniona struktura własności (na przykład w 1991 roku „dobrym dla rolnictwa” było 260 gospodarstw z czego małych – do 5 ha było blisko 38% ogółu gospodarstw, a gospodarstwa powyżej 15 ha stanowiły około 15%).

4) W strukturze własności miasta i gminy głównymi użytkownikami gruntów jest sektor państwowy. Około 54,1% gruntów należy do Skarbu Państwa w tym 84% jest we władaniu Lasów Państwowych. Następnie około 39,7% gruntów należy do właścicieli prywatnych związanych prawie całkowicie z zabudową wiejską. Z ich powierzchnią przeplata się zaledwie około 5,4% równomiernie rozproszonych, niewielkich arealów należących do majątku gmin. Natomiast grunty, którymi dysponuje Agencja Własności Rolnej Skarbu Państwa i własność spółdzielcza występują tylko w obrębie miasta Bardo i zajmują nieznaczną powierzchnię 0,8% całości gruntów miasta i gminy.

STRUKTURA WŁASNOŚCI

LEGENDA

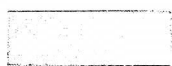

WŁASNOŚĆ SKARBU PAŃSTWA

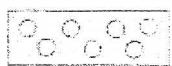

WŁASNOŚĆ SKARBU PAŃSTWA

(w użytkowaniu wieczystym osób prawnych i fizycznych)

WŁASNOŚĆ GMINNA

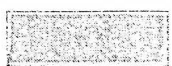

WŁASNOŚĆ GMINNA

(w użytkowaniu wieczystym osób prawnych i fizycznych)

WŁASNOŚĆ PRYWATNA

WŁASNOŚĆ AWRSP I SPÓŁDZIELCZA

4. Obszary problemowe w strukturze funkcjonalno przestrzennej miasta i gminy.

Analiza dotychczasowego rozwoju społeczno-gospodarczego i przestrzennego miasta i gminy oraz ocena zaistniałych dysproporcji, sytuacji konfliktowych, problemów wymagających rozwiązania są podstawą do wyodrębnienia następujących obszarów problemowych:

- wieloprogblemowego rejonu Przylęk-Dzbanów-Potworów wyodrębnionego ze względu na występowanie rozległej strefy bezpośredniego zagrożenia powodziowego i znalezienia technicznych oraz przestrzennych rozwiązań w zakresie zabezpieczeń, ograniczeń i reorganizacji występujących tam struktur osadniczych pod kątem wyznaczonych kierunków ich rozwoju funkcjonalnego w ramach rolnictwa (gleby o wysokiej bonitacji), przemysłu (złóża kruszyw naturalnych) i rekreacji (związanej z planowaną realizacją zbiornika „Kamieniec”),
- wieloprogblemowego obszaru w rejonie miasta Bardo wyodrębnionego ze względu na występowanie konfliktów między potrzebą ochrony unikalnych walorów dziedzictwa kulturowego i środowiska przyrodniczo-krajobrazowego wraz z przejrzystymi zasadami ich ochrony a potrzebami rozwoju funkcji regionu takimi jak : turystyka, mieszkalnictwo, komunikacja (droga krajowa A8). a także potrzebę wypracowania koncepcji rewitalizacji i aktywizacji gospodarczej wybranych terenów na tym obszarze,
- rejon w pasie aktywizacji turystyki Laskówka-Dębowina-Opolnica-Rezerwat Cisów (Brzeźnica) wyodrębnionego z uwagi na przewidywalne ujawnienie się wielu problemów i potrzeb wynikających ze skali i rodzaju ruchu rekreacyjno-poznawczego w obrębie obszarów prawnie chronionych.

5. Uwarunkowania zewnętrzne rozwoju miasta i gminy.

1) Na zewnętrzne uwarunkowania rozwoju przestrzennego miasta i gminy zasadniczy wpływ ma występowanie barier przyrodniczych zarówno od strony ochrony prawnej jak i ukształtowania środowiska, utrudniający intensywny rozwój powiązań z terenami sąsiednich gmin województwa. Bariery te tworzą zwarte kompleksy leśne oraz pasmo Gór Bardzkich. Rozwijającym się w skali kraju i województwa procesom integracyjnym z strukturą osadniczą Czech służy wytrasowana na obszarze gminy droga ekspresowa i planowane obejście miasta Bardo (wg Studium Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Wałbrzyskiego z 1997 r.).

2) Na terenie miasta i gminy brak jest zadań rządowych wpisanych do wojewódzkiego rejestru. Proponowane przez województwo do ujęcia w rządowych programach resortowych są:

- realizacja zbiornika retencyjnego, przeciwpowodziowego, wody pitnej „Kamieniec”,
- modernizacja drogi krajowej i kolejowej ,
- rewaloryzacja i rewitalizacji zabytkowego centrum miasta

3) Elementy zadań realizowane w ramach rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 22.XI.1994 w sprawie zasad dofinansowania regionalnych programów restrukturyzacji to:

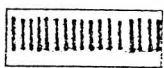
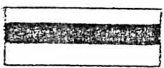
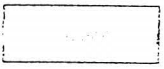
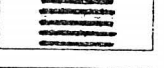
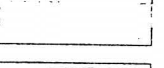
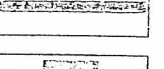
- odbudowa zakładów papierniczych zniszczonych przez powódź,
- budowa oczyszczalni 1200m³/d – Bardo,
- rozbudowa wysypiska w Potworowie,
- gazyfikacja i modernizacja systemu ciepłowniczego.

4) Podstawowe tezy polityki przestrzennej województwa i zadań ponadlokalnych związanych z rozwojem gminy to :

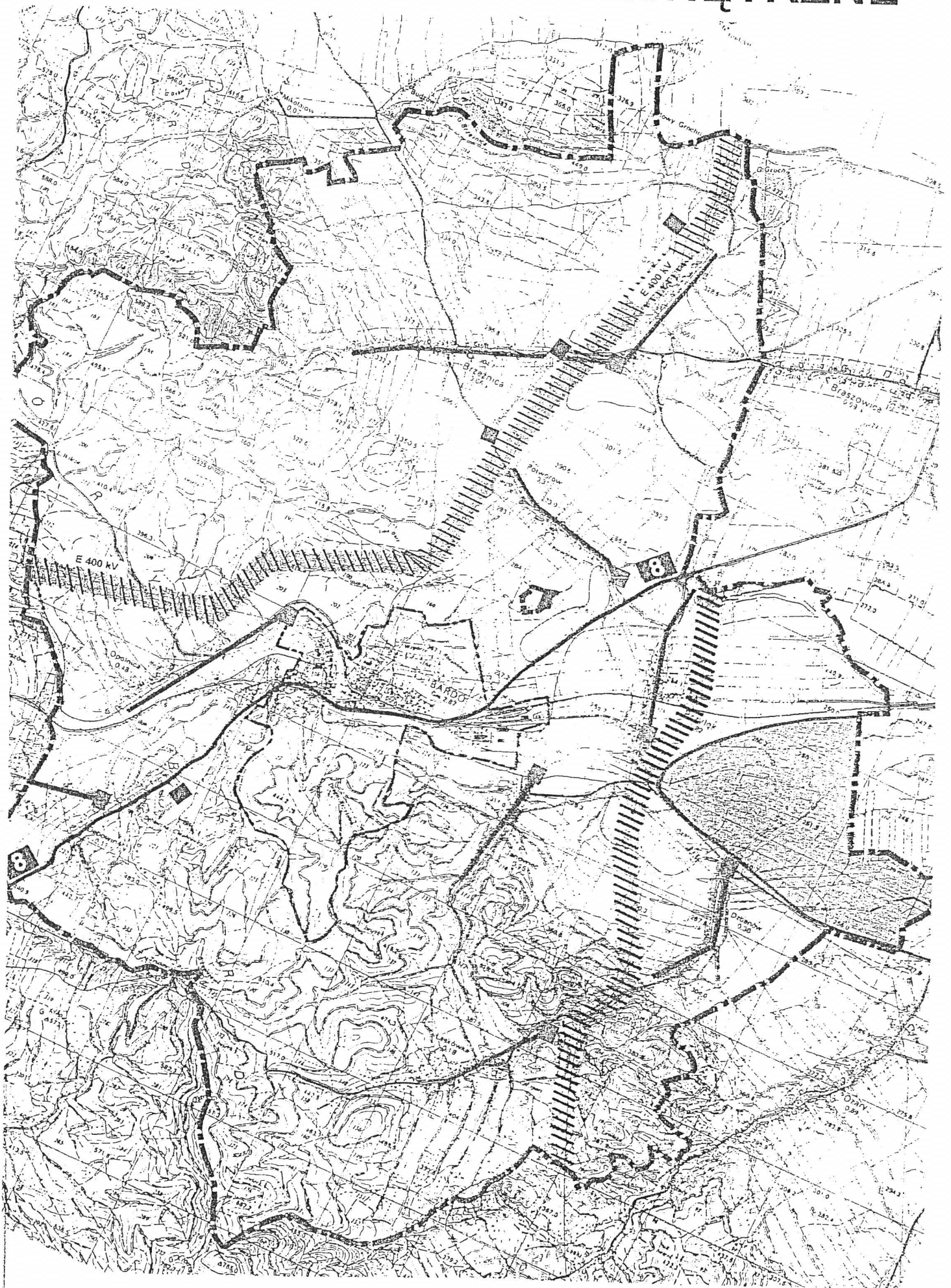
- otwarcie na Europę ,
- rozwój zrównoważony

- respektowanie zasad strategii rozwoju regionu,
- respektowanie zasad wojewódzkiego programu odbudowy, modernizacji i rozwoju na lata 1997-2001,
- respektowanie zasad opracowań problemowych i programowych Wojewody,
- respektowanie zasad studiów rządowych i wojewódzkich kierunków rozwoju pogranicza polsko-czeskiego, w tym Euroregionu Glacensis,
- respektowanie zasad aktualnych opracowań z zakresu planowania przestrzennego.

LEGENDA

	PROPONOWANA DROGA EKSPRESOWA
	ISTNIEJĄCA DROGA A 8
	PROPONOWANE OBEJŚCIE BARDA
	PROPONOWANY ZBIORNIK WODNY KAMIENIEC
	ISTNIEJĄCE WYSYPISKO ŚMIECI
	PROPONOWANA ROZBUDOWA WYSYPISKA ŚMIECI
	PLANOWANA LINIA ENERGETYCZNA (ZĄBKOWICE – MŁOTY)
	PLANOWANA LINIA PRZESYŁOWA GAZU
	PLANOWANA STACJA REDUKCYJNA GAZU
	PLANOWANA LINIA KANALIZACYJNA
	PLANOWANA OCZYSZCZALNIA ŚCIEKÓW
	REWITALIZACJA CENTRUM BARDA

UWARUNKOWANIA ZEWNĘTRZNE

6. Kierunki zagospodarowania przestrzennego miasta i gminy.

W ramach formułowania wspólnie polityki przestrzennej i opracowywanej strategii rozwoju miasta i gminy określono:

- cele rozwoju generalne i szczegółowe,
- kierunki zagospodarowania przestrzennego generalne i w wydzielonych strefach,
- obszary objęte obowiązkiem sporządzenia miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego.

6.1. Cele rozwoju miasta i gminy .

1) Celem generalnym jest osiągnięcie wszechstronnego, zrównoważonego i trwałego rozwoju miasta i gminy, zapewniającego zaspokojenie bieżących potrzeb mieszkańców, warunków umożliwiających wzrost poziomu życia, a także umożliwiających zaspokojenie potrzeb następnych pokoleń, zachowaniu właściwych relacji między celami szczegółowymi tj.: ekonomicznymi, społecznymi, ekologicznymi, kulturowymi i przestrzennymi.

2) **Cele ekonomiczne** wyrażają się w kształtowaniu mechanizmów stymulujących efektywny, wielostronny rozwój gospodarczy miasta i gminy na bazie własnych zasobów przyrodniczo-kulturowych, w podejmowaniu działań zapewniających obniżenie bezrobocia i wzrost dobrobytu mieszkańców poprzez:

- aktywizację rozwoju funkcji turystyczno-wypoczynkowej jako funkcji podstawowej, w szczególności przez wyposażenie w urządzenia wypoczynkowo-turystyczne i usługi związane z ruchem turystycznym o wysokim standardzie

technicznym i jakości obsługi w tym rozwój bazy noclegowej samodzielnej i w domach mieszkalnych,

- zapewnienie maksymalnego wsparcia dla tworzenia i rozwoju małych i średnich przedsiębiorstw np. przez przygotowanie terenów i ofert lokalizacyjnych z jednoczesnym wspieraniem restrukturyzacji istniejących przedsiębiorstw produkcyjnych przemysłu lokalnego, zgodnie z wymaganiami ochrony środowiska i podstawową funkcją miasta i gminy,
- umocnienie rodzinnych gospodarstw rolnych, ich przeobrażenia strukturalne, wprowadzenie nowych rozwiązań agrotechnicznych zgodnie z zasadami i wymogami rolnictwa ekologicznego, a także rozwój lokalnego przetwórstwa rolnego.

3) **Cele społeczne** wyrażają się w poprawie standardu cywilizacyjnego lokalnej społeczności oraz w sprawnym funkcjonowaniu miasta i gminy, jak miejsc zamieszkania, pracy, obsługi, wypoczynku i aktywności ich mieszkańców, a w szczególności:

- zapewnieniu dogodnych warunków życia i rozwoju w drodze rozwijania infrastruktury społecznej na poziomie potrzeb lokalnych,
- zapewnieniu możliwie wysokiego standardu zamieszkania i obsługi mieszkańców,
- wyposażeniu obszaru miasta i gminy w odpowiednie jakościowo i niezbędne urządzenia infrastruktury technicznej oraz komunikacji stosownie do występujących potrzeb,
- działaniu zmierzającemu do zminimalizowania zagrożenia powodziowego.

4) **Cele ekologiczne** wyrażają się w ochronie i racjonalnym kształtowaniu środowiska przyrodniczego, poprzez:

- traktowanie ochrony środowiska jako nierozłącznej części wszystkich procesów rozwojowych,
- ochronę szczególnych i wybitnych w skali kraju wartości przyrodniczych, kulturowych i krajobrazowych,

- ochronę węzłów i ciągów ekologicznych, w tym ochronę bioróżnorodności fauny i flory
- ochronę zasobów wód, lasów, oraz dużych przestrzeni otwartych,
- ochronę gleb, złóż surowców mineralnych i atmosfery,
- zachowanie wartości krajobrazowych, krajoznawczych i rekreacyjnych,
- ochronę zdrowotnych warunków życia mieszkańców,
- zahamowanie procesów degradacji pochodzenia antropogenicznego i naturalnego,
- dostosowanie rozwoju gospodarczego, społecznego i przestrzennego do uwarunkowań przyrodniczych,
- kształtowanie struktury funkcjonalno-przestrzennej w nawiązaniu do systemów przyrodniczych,
- ochronę Obszaru Chronionego Krajobrazu Gór Bardzkich, rezerwatów i otuliny Śnieżnickiego Parku Krajobrazowego,
- wzmocnienie systemu obszarów chronionych przyrodniczo przez utworzenie Bardeckiego Zespołu Przyrodniczo-krajobrazowego, w granicach miasta Bardo.

5) **Cele kulturowe** polegają na zachowaniu wartościowych zasobów dziedzictwa kulturowego i kształtowania atrakcyjnego wizerunku miasta i gminy poprzez:

- ochronę istniejących zasobów kulturowych i poprzez racjonalne działania włączenia ich do życia kulturalnego i gospodarczego miasta i gminy,
- zachowanie tożsamości kulturowej w sferze materialnej i niematerialnej,
- rozszerzenie zakresu prawnej ochrony obiektów i zespołów zabytkowych,
- pozyskiwanie zewnętrznych, pozabudżetowych środków finansowych na restaurację, renowację i rewaloryzację zasobów kulturowych,
- kształtowanie harmonijnego krajobrazu kulturowego z zachowaniem krajobrazów naturalnych i osadniczych zabytkowych układów przestrzennych.
- wzmocnienie systemu ochrony krajobrazu kulturowego z zachowaniem krajobrazów naturalnych miasta Bardo przez utworzenie w jego granicach Bardeckiego Zespołu Przyrodniczo - Krajobrazowego

6) **Cele przestrzenne** polegają na zachowaniu lub przywracaniu ładu przestrzennego w rozwoju osadnictwa i zagospodarowaniu miasta i gminy w oparciu o ich walory kulturowe i przyrodniczo-krajobrazowe, a w szczególności na :

- uporządkowaniu struktury funkcjonalno-przestrzennej miasta i gminy,
- wyeliminowaniu konfliktów wynikających z różnych sposobów użytkowania terenów,
- likwidacji odczuwanych zaniedbań i nieprawidłowości dotychczasowego zagospodarowania ,racjonalnej gospodarce terenami i efektywnym ich wykorzystaniu.

6.2. Strefy polityki przestrzennej

Realizacja wyżej wymienionych celów rozwoju miasta i gminy przy występujących uwarunkowaniach tego rozwoju wymagała wydzielenia stref o zróżnicowanych politykach przestrzennych i ich podziału na obszary o odmiennych funkcjach, w których z kolei wyznaczono tereny o różnych sposobach zagospodarowania.

1) **Strefa I „Krajobrazowa”** obejmuje otwarte tereny gminy należące do Obszaru Chronionego Krajobrazu gór Bardzkich, o głównej funkcji ochronnej z udostępnieniem i sposobem zagospodarowania według zasad określonych w Rozporządzeniu Wojewody Wałbrzyskiego z dnia 08.XI.1991 r., a w jej obrębie obszary :

- I A** – leśny (zalesione pasma górskie z przełomem Nysy Kłodzkiej),
- I B** – rolniczy wyłączony spod zabudowy,
- I C** – rezerwatów leśnych „Cisy” i „Cisowa Góra” (ochrona częściowa) utworzonych w 1954 roku,
- I D** – otulina Śnieżnickiego Parku Krajobrazowego według zasad ochrony i zagospodarowania określonych w Rozporządzeniu Wojewody Wałbrzyskiego z dnia 08.XI.1991 r.

2) **Strefa II „Miejska”** obejmuje osadnicze tereny istniejącego i przyszłego zagospodarowania w granicach miasta Bardo (w obszarze i poza obszarem chronionego krajobrazu), a w jej obrębie obszary :

- II A** – centrum miasta o niezwykle malowniczym położeniu z bogactwem nagromadzonych dóbr kultury w strefie ochrony konserwatorskiej zabytków i obszarze chronionego krajobrazu,
- II B** – osiedli mieszkaniowych z współczesną zabudową mieszkaniowo-usługową o skali i formie dysharmonizującej z delikatną tkanką miasta w strefach obszaru chronionego krajobrazu wraz z terenami zakładów pracy poza strefami ochronnymi ,

II C – kultu pielgrzymkowego z zabytkowymi zespołami dróg krzyżowych na stoku góry Kalwarii i wzgórza Różańcowego o funkcji turystyczno-wypoczynkowej w strefie ochrony konserwatorskiej zabytków i obszaru chronionego krajobrazu.

3) **Strefa III „Wiejska”** obejmująca osadnicze tereny gminy istniejącego i przyszłego rozwoju wszystkich jednostek wiejskich (w obszarze i poza obszarem chronionego krajobrazu), a w jej obrębie obszary :

III A – osadniczy o preferowanej funkcji turystyczno-wypoczynkowej: Opolnica, Dębowina,

III B – osadniczy o preferowanej funkcji rolniczo(również dot. gosp. leśnej)-turystyczno-wypoczynkowej: Brzeźnica, Łasówka, Janowiec,

III C – osadniczy o preferowanej funkcji rolniczej i nieuciążliwej działalności przetwórczej: Grochów, Potworów, Przyłek, Dzbanów.

4) **Strefa IV „Gospodarcza”** obejmuje otwarte tereny gospodarki rolno-leśnej, przemysłowo-komunalnej i wypoczynkowo-turystycznej gminy (poza obszarem chronionego krajobrazu), a w jej obrębie obszary :

IV A – leśny (lasy gospodarcze i ochronne z dolesieniami),

IV B – rolniczy (grunty orne i użytki zielone wyłączone spod zabudowy),

IV C – aktywności gospodarczej (tereny istniejące i proponowane do rozwoju nieuciążliwej działalności gospodarczej związanej z przemysłem wydobywczo-przetwórczym).

IV D – komunalny (tereny wysypiska śmieci w rozbudowie),

W granicach obszarów wydzielonych stref polityki przestrzennej zostały wyznaczone następujące tereny o istniejącym i proponowanym sposobie zagospodarowania :

- mieszkaniowo-usługowe,
- bazy turystyczno-wypoczynkowej,
- bazy gospodarki rolnej i leśnej,
- przemysłowo-gospodarcze i drobnej wytwórczości,
- komunalne,
- rolnicze,

- leśne,
- nieużytki,

oraz tereny objęte obowiązkiem sporządzenia miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego.

6.3. Generalne kierunki zagospodarowania miasta i gminy

6.3.1 Kierunki związane z zasadami utrzymania i odnowy przyrodniczo-krajobrazowych zasobów środowiska.

Ustala się następujące kierunki związane z zasadami ochrony środowiska przyrodniczego, dotyczące całego obszaru gminy, w tym przede wszystkim terenów otwartych I i IV strefy polityki przestrzennej miasta i gminy:

- a) ochronę konserwatorską w obrębie Obszaru Chronionego Krajobrazu gór Bardzkich,
 - b) wzmocnienie systemu obszarów chronionych, przez utworzenie Bardeckiego Zespołu Przyrodniczo-Krajobrazowego,
 - c) ochronę ekosystemów mających wpływ na odtwarzanie zasobów przyrody,
 - d) zahamowanie procesów niszczących oraz odnowę i wzbogacenie obszarów zdegradowanych.
- 2) Działania dotyczące ochrony ekosystemów mających wpływ na odtwarzanie zasobów oraz hamowanie procesów, o których mowa w pkt 1.c. i 1.d. polegają w szczególności na :
- a) ochronie węzłów i ciągów ekologicznych przed zmianą istniejącego sposobu użytkowania, a ponadto ciągów ekologicznych przed przerwaniem ciągłości i degradacją, zwłaszcza w rejonach stykowych ze strefą osadniczą,
 - b) ochrona szaty roślinnej, w tym:
 - lasów, zwłaszcza o składzie gatunkowym zgodnym z siedliskiem, przez stosowanie udoskonalonych rębni, regulację granicy rolno-leśnej, przebudowę drzewostanu o składzie nie zgodnym z siedliskiem i

- podnoszenie lesistości terenu, utrzymanie i uzupełnienie zadrzewień i zakrzewień śródpolnych,
- zbiorowisk łąk i polan śródleśnych,
- zbiorowisk roślinnych terenów podmokłych,
- stanowisk roślin chronionych.
- c) ochronie fauny; wymaga to opracowania przyrodniczej inwentaryzacji gminy obejmującej badania faunistyczne i określenia zasad tej ochrony,
- d) ochronie obszarów źródliskowych, polegających na utrzymaniu i podnoszeniu ich lesistości,
- e) ochronie cieków polegającej na :
 - stabilizacji przepływów przez właściwą gospodarkę leśną i rolną o retencji zlewni,
 - podnoszenia jakości wód przez ograniczenie spływu wód powierzchniowych z pól uprawnych i tras komunikacyjnych do cieków oraz eliminację zanieczyszczeń ściekami bytowymi i gospodarczymi,
 - przypadku potrzeby regulacji cieków, na stosowaniu obudowy biologicznej, unikaniu prostowania i skracania przebiegu koryt, zabezpieczaniu koryt przed erozją przez zabudowę roślinną najniższych tras,
- f) ochronie wód podziemnych przez zwiększenie retencyjności obszaru oraz przez budowę wiejskich systemów odprowadzania i oczyszczania ścieków,
- g) ochronie terenów podmokłych i zaniechaniu ich osuszania,
- h) ochronie rzeźby, polegającej na:
 - stabilizowaniu stoków podatnych na ruchy masowe przez ich zalesianie,
 - ograniczaniu zabudowy i sieci dróg lokalnych na terenach osuwiskowych.
- i) ochronie gleb, mającej na celu zahamowanie erozji i degradacji żyzności gleb,
 - polegającej na:
 - przechodzeniu z upraw ornych na użytki zielone,
 - w przypadku prowadzenia gospodarki polowej, na stosowaniu właściwych zabiegów agrotechnicznych; dotyczy to kierunku orki, stosowania następstwa roślin i zasad nawożenia,

- j) ochronie klimatu lokalnego, polegającej na:
- podnoszeniu stopnia lesistości terenu
 - nie stwarzaniu przeszkód w przepływie powietrza na terenach ciągów i korytarzy ekologicznych, a zwłaszcza ich nie zabudowywanie
 - wzbogacaniu zadrzewień we wnętrzach zespołów osadniczych
 - ograniczaniu lokalnych emisji zanieczyszczeń powietrza, przez sukcesywną zmianę mediów grzewczych na gazowe, elektryczne bądź olejowe.

3) Ustala się następujące kierunki ochrony krajobrazu, dotyczące całego obszaru miasta i gminy tj. I, II, III i IV strefy polityki przestrzennej:

- a) zachowanie istniejących walorów widokowych krajobrazu, a zwłaszcza harmonijnego krajobrazu naturalnego, półnaturalnego i kulturowego,
- b) przywracanie wartości zubożonym i zdegradowanym walorom krajobrazowym,
- c) kształtowanie harmonijnego krajobrazu współczesnego, w tym harmonijnych form zabudowy.

4) Działania, o których mowa w pkt. 3.a. polegają w szczególności na:

- a) zachowaniu istniejących panoram widokowych wzgórz Bardzkich z obszaru podgórze części gminy; wymaga to:
 - zahamowania procesów rozpraszania zabudowy na stokach górskich i ciągach widokowych,
 - przeciwdziałania zeszpeceniu krajobrazu elementami infrastruktury technicznej,
- b) zachowaniu i uwypuklaniu naturalnych i kulturowych cech harmonijnego krajobrazu w panoramach widokowych z okolicznych wzgórz przełom Nysy Kłodzkiej, a także w panoramach lokalnych; wymaga to:
 - ochrony poszczególnych mezo- i mikrownętrz krajobrazowych, przez zachowanie harmonijnych krajobrazów uformowanych przez przyrodę lub powstałych w wyniku działalności człowieka oraz szczególnej ochrony ekspozycji wybranych obiektów i ich przedpoli,
 - skupiania zabudowy i nie rozpraszania jej na terenach otwartych
 - unikania dużych gabarytów obiektów budowlanych
 - unikania obcych regionalnie form architektonicznych
 - dolesiania bądź zadrzewiania terenów nadmiernie wylesionych.

5) Działania, o których mowa w pkt. 3.b., polegają w szczególności na:

- a) odsłanianiu szczególnie wartościowych widoków,
- b) zasłanianiu pasem wysokiej zieleni obiektów dysharmonijnych i agresywnych w krajobrazie,
- c) korektach formy, usytuowania bądź przebiegu dysharmonijnych w krajobrazie elementów infrastruktury technicznej.

6) Działania, o których mowa w pkt. 3.c. polegają w szczególności na:

- a) unikaniu eksponowania nowej zabudowy w krajobrazie, dostosowywaniu usytuowania, skali i form tej zabudowy do cech istniejącego krajobrazu naturalnego i naturalno-kulturowego,
- b) przeciwdziałaniu obudowie tras komunikacyjnych, zamykającej panoramy widokowe.

6.3.2. Kierunki rozwoju i modernizacji sieci osadniczej oraz kształtowanie ład przestrzennego.

1) Ukształtowanie historyczne i ustabilizowana oraz dobrze rozwinięta sieć osadnicza gminy wymaga przede wszystkim działań modernizacyjnych i restrukturyzacyjnych zgodnych z:

- przewidywanymi zmianami w strukturze funkcjonalno-przestrzennej miasta i gminy,
- istniejącą ochroną prawną oraz potrzebami ochrony wynikającej z cech środowiska przyrodniczego i kulturowego.

2) Podstawowymi elementami sieci osadniczej gminy o wyraźnie zhierarchizowanej strukturze pozostaną nadal:

- miasto Bardo - gminny ośrodek o znaczeniu ponadlokalnym z uwagi na tradycję kultu pielgrzymkowo - turystyczną,
- jednostki wiejskie o zróżnicowanych funkcjach podstawowych, których kierunek zmian należy podporządkować obranym przez miasto i gminę celom polityki przestrzennej zgodnie z koncepcją strategii rozwoju.

3) Dla poprawy ładu przestrzennego miasta i gminy należy dążyć do uzyskania pozytywnych walorów estetycznych, funkcjonalności, logiki i czytelności struktur przestrzennych jak i zharmonizowania ich z walorami naturalnymi otoczenia, a w szczególności:

- utrzymanie istniejącej sieci osadnictwa oraz przywrócenie wysokiej wartości walorów architektonicznych,
- wyeliminowanie powtarzalnych, typowych rozwiązań architektonicznych, nie uwzględniających specyfiki terenu i lokalnych tradycji budowania,
- wprowadzanie nowych zespołów zabudowy w taki sposób, aby nie przyczyniały się do gruntownych zmian historycznie ukształtowanego krajobrazu poszczególnych jednostek osadniczych,
- lokalizowanie nowych zespołów zabudowy w ciągach już istniejących struktur zgodnie z istniejącymi warunkami funkcjonalnymi lub wpisywanie nowej zabudowy w ciągi naturalnej kontynuacji ich rozwoju,
- przeciwdziałanie powstawaniu substandardowej trwałej zabudowy.

4) Lokalizacja nowych zespołów aktywności gospodarczej (produkcyjno-usługowych) i związanych z tym miejsc pracy, o istotnym wpływie na rozwój przestrzenny jednostek osadniczych gminy winna być podporządkowana wymogom związanym z:

- ochroną środowiska przyrodniczego i kulturowego,
- ochroną przeciwpowodziową,
- ochroną krajobrazu
- walorami estetycznymi rozwiązań architektoniczno-urbanistycznych,
- wysoką dostępnością komunikacyjną i telekomunikacyjną.

6.3.3 Kierunki rozwoju i modernizacji systemu komunikacji i infrastruktury technicznej.

- 1) Kierunki rozwoju i modernizacji komunikacji i infrastruktury technicznej w mieście i gminie powinny być dostosowane do:
 - rozmieszczenia poszczególnych głównych obszarów zabudowy w strefie II "Miejskiej" i III "Wiejskiej" i do terenów potencjalnego rozwoju osadnictwa,
 - rozmieszczenia urządzeń i zabudowy obszarów przemysłowo-komunalnych i wypoczynkowo-turystycznych w strefach terenów otwartych tj. w strefie I "Krajobrazowej" i IV "Gospodarczej",
 - wymagań związanych z budową poszczególnych systemów.

- 2) Ustala się następujące kierunki rozwoju układu komunikacji kolejowej w mieście i gminie Bardo:
 - a) nie przewiduje się rozbudowy sieci komunikacji kolejowej w obrębie miasta i gminy; należy zapewnić warunki umożliwiające dalszą modernizację istniejącej linii i urządzeń kolejowych,
 - b) wyznacza się do remontu uszkodzoną przez powódź trasę na odcinku Bardo – Przylęk

- 3) Ustala się następujące kierunki rozwoju komunikacji drogowej w mieście gminie Bardo:
 - a) należy dążyć do zapewnienia dogodnych powiązań gminy z terenami zewnętrznymi, przez modernizację istniejącej drogi krajowej i wojewódzkich oraz budowę nowych odcinków dróg, w szczególności:
 - modernizację istniejącej drogi krajowej nr 8, Warszawa - Wrocław - Bardo Kłodzko - Kudowa Słone (granica),
 - modernizację i budowę nowych odcinków drogi (oznaczonych orientacyjnie na rysunku studium, w ujęciu wariantowym), umożliwiającej powiązanie ww. drogi nr 8 z drogą krajową nr 408 we wsi Laski (gmina Złoty Stok) poprzez budowę węzła drogowego we wsi Przylęk.

- budowę odcinka drogi łączącej drogę wojewódzką 45127 z drogą krajową w rejonie wsi Dębowina,
 - modernizację pozostałych dróg wojewódzkich,
- b) należy zapewnić dogodne powiązania wewnętrzne, przez budowę i rozbudowę układu dróg gminnych w strefach terenów otwartych, oraz ulic zbiorowych i dojazdowych w obrębie strefy osadniczej, w tym:
- skorygowanie przebiegów fragmentów istniejących dróg oraz w miarę potrzeby, ich poszerzenie i poprawę parametrów technicznych,
 - przebudowa skrzyżowań w rejonie zjazdów do jednostek osiedlowych i osadniczych miasta i gminy,
 - budowę odcinków nowych dróg i ulic,
 - budowę chodników, a zwłaszcza w rejonach nakładania się intensywnego ruchu kołowego i pieszego,
 - rozbudowa tras rowerowych i ich zaplecza,
- c) należy zapewnić właściwą obsługę ruchu poprzez:
- utworzenie sieci parkingów,
 - utworzenie sieci urządzeń ruchu kołowego,
- d) należy podjąć starania o odpowiednie utrzymywanie, zwłaszcza w okresie zimowym, dróg krajowych i wojewódzkich, a także stworzyć warunki utrzymywania przejezdności lokalnej sieci dróg i ulic.

4) Należy dążyć do szybkiego zakończenia budowy wiejskich systemów wodociągowych we wszystkich wsiach gminy; zgodnie z programem realizacji wodociągów należy ustalić nowe zasady partycypacji gminy i mieszkańców w kosztach tego przedsięwzięcia.

5) Należy dążyć do opracowania realizacyjnego programu systemów odprowadzania i oczyszczania ścieków dla poszczególnych zespołów osadniczych (strefa II " Miejska ", III " Wiejska ", IV " Gospodarcza"), w obrębie całego obszaru miasta i gminy Bardo, przy partycypacji miasta, gminy i mieszkańców w kosztach tego przedsięwzięcia, obejmującego w szczególności :

- szybkie zakończenie budowy oczyszczalni ścieków dla potrzeb komunalnych miasta Barda, w ramach realizacji projektu systemu

- odprowadzania i oczyszczania ścieków z rejonu górnej zlewni Nysy Kłodzkiej i planowanego w przyszłości zbiornika wody pitnej " Kamieniec ",
- rozbudowę istniejącej sieci kanalizacyjnej w mieście Bardzie,
- budowę wiejskich systemów odprowadzania i oczyszczania ścieków we wszystkich wsiach gminy Bardo, a w pierwszej kolejności we wsiach zwodociągowanych.

6) Ustala się następujące kierunki rozwoju systemów energetycznych:

a) należy dążyć do wprowadzenia systemów energetycznych nie powodujących zanieczyszczeń środowiska, a w szczególności :

- podjąć działania w kierunku modernizacji i rozbudowy sieci gazowej w mieście i zaopatrzenia wsi całej gminy w gaz oraz zastąpienia ogrzewania budynków i kuchni węglowych paliwami stałymi, ogrzewaniem i kuchniami gazowymi bądź elektrycznymi,
- wprowadzenie i rozbudowa energetyki gazowo-elektrycznej na cele wypoczynkowo-turystyczne (kąpieliska kryte i otwarte) oraz gospodarcze (uprawy ogrodnicze i sadownicze, nie rolnicze działalności gospodarcze),

b) należy dążyć do całkowitego zkablowania lub przełożenia odcinków napowietrznych linii wysokiego napięcia, które stanowią zagrożenie dla zdrowia mieszkańców i kolidują z istniejącą zabudową lub dewastują krajobraz.

7) W zakresie wyposażenia w telekomunikację powinna nastąpić pilna rozbudowa sieci abonenckich i sieci ogólnodostępnych automatów telefonicznych.

8) W zakresie gospodarki odpadami ustala się następujące zasady :

a) w związku z rozbudową wysypiska odpadów w rejonie wsi Potworów w sposób nie kolidujący z wymaganiami ochrony środowiska, a zwłaszcza wymogami obszaru chronionego krajobrazu i ochrony zlewni Nysy Kłodzkiej, utrzymuje się zasadę konsekwentnej realizacji programu gromadzenia, usuwania i utylizacji odpadów stałych w obrębie całej gminy i miasta Barda.

- b) w obrębie gminy powinien być zorganizowany sprawny system gromadzenia odpadów stałych przez użytkowników nieruchomości, w sposób nie powodujący zanieczyszczeń środowiska i umożliwiający ich bezpośrednie odbieranie i wywożenie na wysypisko, w miarę możliwości bez pośredniego etapu gromadzenia odpadów w pojemnikach zbiorczych na terenie gminy; należy wprowadzić zasadę segregacji odpadów.

6.4 Podstawowe kierunki zagospodarowania przestrzennego w wydzielonych strefach.

6.4.1. Kierunki zagospodarowania przestrzennego w strefach rozwoju terenów osadniczych .

1) Ustala się następujące wykorzystanie głównych terenów osadniczych w obrębie obszarów strefy II " Miejskiej " i strefy III " Wiejskiej ":

- mieszkalnictwo z usługami,
- baza mieszkaniowo-usługowa turystyki i wypoczynku,
- nieuciążliwa działalność przemysłowo-gospodarcza i drobna wytwórczość,
- baza obsługi gospodarki rolnej i leśnej,
- zaplecze komunalne.

2) Tereny, o których mowa w pkt.1. powinny osiągnąć pełny standard wyposażenia technicznego, w zakresie :

- komunikacji,
- zaopatrzenia w wodę oraz odprowadzania i oczyszczania ścieków,
- energetyki,
- telekomunikacji,
- gospodarki odpadami.

3) Podstawę do podejmowanie decyzji w zakresie ustalania przeznaczenia terenów i zasad jego zagospodarowania stanowi :

- a) dla strefy rozwoju osadnictwa II i III (" Miejskiej " i " Wiejskiej ") obowiązek sporządzenia miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego,
- b) dla poszczególnych obszarów lub dla ich wydzielonych terenów w danej strefie możliwość sporządzenia obowiązkowo odrębnych planów miejscowych,

- c) plany miejscowe wydzielonych terenów w obszarze danej strefy powinny obejmować dodatkowo tereny przyległe, w pasie o szerokości co najmniej 200 m. , a w przypadku występowania potrzeby ochrony gruntów przed zabudową, również ww. grunty chronione,
- d) tereny, dla których sporządzenie miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego jest obowiązkowe, są określone na rysunku studium.

4) Zakres ustaleń planów miejscowych, o których mowa w pkt. 3. powinien obejmować określenie przeznaczenia terenów i linii rozgraniczających tereny o różnym przeznaczeniu i różnych zasadach zagospodarowania, ze szczególnym uwzględnieniem rozgraniczenia między terenami strefy osadniczej a strefą terenów otwartych, w tym określenie :

- a) terenów przeznaczonych do realizacji celów publicznych, ponadlokalnych i lokalnych, obejmujących m.in.:
 - tereny ulic, placów i dróg publicznych oraz urządzeń obsługi ruchu,
 - tereny urządzeń infrastruktury technicznej oraz zasady obsługi, ze szczególnym uwzględnieniem wyposażenia w urządzenia do odprowadzania i oczyszczania ścieków,
 - tereny urządzeń hydrotechnicznych związanych z ochroną przeciw powodziową,
 - tereny usług publicznych i ich zgrupowań.
- b) granic i zasad zagospodarowania terenów i obiektów podlegających ochronie ze względów przyrodniczych, kulturowych bądź krajobrazowych,
- c) zasad i warunków podziału terenów na działki budowlane,
- d) lokalnych warunków zasad i standardów kształtowania zabudowy oraz urządzenia terenu, ze szczególnym uwzględnieniem :
 - zasad kształtowania zabudowy i urządzenia terenu z zachowaniem w ich krajobrazie historycznie utrwalonych osi, ciągów i punktów widokowych,

- zasad regulacji architektonicznych form budynków, z zachowaniem regionalno - historycznej skali, charakteru zabudowy i struktury zespołów zabudowy oraz w odniesieniu do obszarów wskazanych do ochrony konserwatorskiej z uwzględnieniem wymagań konserwatorskich,
- w przypadku istniejących obiektów dysharmonijnych w stosunku do otoczenia - zasad ich przekształcania i rehabilitacji lub maskowania,
- zasad kształtowania zieleni w obrębie strefy osadniczej, z uwzględnieniem zagospodarowania działek budowlanych i otoczenia budynków,
- zasad kształtowania zieleni na terenach otwartych, otaczających strefę osadniczą, z uwzględnieniem zagospodarowania ciągów ekologicznych rozcinających zespoły zabudowy, i w miarę potrzeby ich rewaloryzacji i udrożnienia, a także zasad ochrony gruntów przed zabudową,
- warunków jakie powinny być spełniane w dopuszczalnej działalności gospodarczej.

5) W celu osiągnięcia pożądanych efektów w zagospodarowaniu przestrzennym terenów rozwoju osadnictwa, zobowiązuje się podjęcie działań w kierunku:

- a) popierania i wspomagania inicjatyw zmierzających do podnoszenia standardu wyposażenia bazy noclegowej i żywieniowej dla turystów, w budynkach mieszkalnych i pensjonatach, oraz tworzenia przydomowych ogrodów wypoczynkowych, w celu zwiększenia atrakcyjności turystycznej gminy,
- b) popierania i wspomagania inicjatyw prowadzących do podejmowania różnorodnych działalności usługowych oraz do podnoszenia standardu wyposażenia i obsługi mieszkańców oraz turystów w urządzenia usługowe,
- c) tworzenia gminnego zasobu działek budowlanych, w celu ułatwienia pozyskiwania działek przez właścicieli gruntów nie włączonych do terenów budowlanych i zahamowania samowoli budowlanych,

- d) pozyskiwania środków finansowych na rzecz remontów i modernizacji budynków podlegających ochronie konserwatorskiej, jako pomocy dla właścicieli w ich utrzymaniu i podnoszeniu wartości użytkowych, przy zachowaniu wartości zabytkowych.

6.4.2. Kierunki zagospodarowania przestrzennego w strefach terenów otwartych.

1) Ustala się następujące wykorzystanie głównych terenów o charakterze otwartym w obrębie obszarów strefy I "Krajobrazowej" i strefy IV "Gospodarczej":

- turystyka i wypoczynek,
- leśnictwo,
- rolnictwo

oraz wyłącznie w strefie IV "Gospodarczej":

- nieuciążliwy przemysł wydobywczo-przetwórczy,
- gospodarka komunalna.

2) Sposób i zakres wykorzystania terenów dla działalności wymienianych w pkt.1 jest zróżnicowany, w zależności od reżimu ochrony środowiska w danej strefie.

3) W obrębie stref, o których mowa w pkt.1 na obszarach otwartych z wykorzystaniem dla celów turystyki, leśnictwa i rolnictwa, ogranicza się funkcję osadniczą do utrzymania, porządkowania i uzupełniania istniejących zespołów zabudowy i pojedynczych obiektów z możliwym wykorzystaniem na cele, o których mowa w podrozdziale 6.4.1. w pkt.1.

4) Ustalenia dotyczące kierunku zagospodarowania przestrzennego w strefie I "Krajobrazowej" terenów otwartych Obszaru Chronionego Krajobrazu Gór Bardzkich podporządkowane są głównej funkcji ochronnej realizowanej według zasad udostępniania i sposobu zagospodarowania obszarów określonych w Rozporządzeniu Wojewody Wałbrzyskiego z dnia 8-11-1991r., Nr 8/91.

5) Ustala się następujące kierunki zagospodarowania terenów otwartych wykorzystanych na potrzeby rozwoju rolnictwa i leśnictwa:

a) w obrębie strefy IV "Gospodarczej " :

- wyłączenie gruntów rolnych i leśnych spod zabudowy ze względu na ochronę prawną,

- rozwijanie atrakcyjnych na rynku UE i dostosowanych do uwarunkowań przyrodniczych na terenach podgórskich upraw ogrodniczych, sadowniczych i hodowli,
- podjęcie działań w kierunku sukcesywnego scalania gruntów rolnych,
- uregulowanie granicy rolno-leśnej i zalesienie znacznej części obszaru,
- zintensyfikowanie robót melioracyjnych w północnej i środkowej części strefy w zakresie małej retencji również w ramach budowy ekologicznego systemu ochrony przeciwpowodziowej,
- podjęcie działań w kierunku rozwoju lokalnego przetwórstwa rolnego,
- preferowanie rozwoju rolnictwa " ekologicznego " z uwagi na reżimy ochronne dotyczące gleb i wód powierzchniowych całej gminy,

b) w odniesieniu do poszczególnych obszarów strefy IV :

- dopuszcza się użytkowanie polan śródleśnych do celów hodowlanych,
- w gospodarce leśnej powinien być uwzględniany ochronny charakter lasów,
- zamianę gruntów ornych słabszej bonitacji i znacznie nachylonych stokach na użytki zielone lub włączenie ich do programu doleśień,
- ograniczenie zabiegów agrochemicznych i gnojowania do niezbędnego minimum,
- zalesienie, zadrzewienie znacznej części terenów położonych w obrębie granicy rolno-leśnej oraz terenów zagrożonych erozją, a także terenów położonych w obrębie dolin rzek i potoków stanowiących ciągi ekologiczne ,
- ochronę lasów łęgowych .

6) Ustala się następujące zasady wykorzystania i kierunki zagospodarowania terenów otwartych wykorzystanych na potrzeby gospodarki komunalnej i rozwoju nieuciążliwego przemysłu wydobywczo-przetwórczego :

- a) w obrębie strefy IV " Gospodarczej " :
- wyłączenie terenów zalegania złóż surowców mineralnych spod zabudowy z uwagi na ochronę prawną ,
 - utrzymanie i preferowanie eksploatacji surowców mineralnych w sposób najmniej uciążliwy dla środowiska,
 - dopuszczenie rozwoju nieuciążliwych małych i średnich przedsiębiorstw związanych z przetwórstwem produkcji rolniczej i surowcowej,
 - wspieranie restrukturyzacji przedsiębiorstw produkcyjnych, nie dostosowanych do nowych warunków rynkowych,
 - tworzenie obszarów aktywności gospodarczej poza terenami osadnictwa historycznie ukształtowanego ,
 - kontynuacja rozbudowy wysypiska śmieci w rejonie Potworowa,
 - stały monitoring stanu środowiska w otoczeniu obszarów aktywności gospodarczej i komunalnej,
- b) w odniesieniu do obszarów aktywności gospodarczej strefy IV :
- sukcesywna rekultywacja wyrobisk poeksploatacyjnych,
 - uporządkowanie najbliższego otoczenia zakładów,
 - realizacja osłonowych zespołów zieleni izolacyjnej,
 - wykorzystanie zdewastowanych, nie zagospodarowanych terenów na cele działalności gospodarczej,
 - minimalizacja ilości wytwarzanych i odprowadzanych do środowiska zanieczyszczeń poprzez promocję technologii mało i bezodpadowych, zamkniętych obiegów wody,
 - recyrkulacji odpadów, hermetyzacji procesów produkcyjnych, zmian technologii,
 - minimalizacja hałasu poprzez prawidłową lokalizację obiektów i wdrożenia zabezpieczeń akustycznych ,
 - przeznaczenie na cele inwestycyjne w pierwszej kolejności gruntów będących własnością gminy.

7) Obiekty i tereny o których mowa w pkt. 3 i 6 powinny osiągnąć standard wyposażenia technicznego w zakresie o którym mowa w podrozdziale 6.4.1. pkt.2 zapewniający ich prawidłowe funkcjonowanie oraz zlikwidowanie istniejących zagrożeń środowiska, głównie w odniesieniu do czystości wód - w zależności od ich położenia mogą uzyskać wyposażenie przez podłączenie do systemów obsługujących główne obszary, w strefach II i III bądź w drodze rozwiązań indywidualnych.

8) Dla obiektów i terenów, o których mowa w pkt. 3 i 6 ustala się obowiązek sporządzenia miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego, o których mowa w podrozdziale 6.4.1. w pkt. 3b, 3c i 3d.

9) Zakres planów miejscowych, o których mowa w pkt.8, powinien odejmować określenie przeznaczenia terenów i linii rozgraniczających tereny o różnym przeznaczeniu i różnych zasadach zagospodarowania, ze szczególnym uwzględnieniem zakresu dopuszczania realizacji nowych obiektów, według zasad określonych w podrozdziale 6.4.1. w pkt. 4.

10) W celu osiągnięcia pożądaných efektów w zagospodarowaniu przestrzennym terenów o funkcji osadniczej o których mowa w pkt. 3 i 6 zobowiązuje się podjęcie działań w kierunkach, o których mowa w podrozdziale 6.4.1. w punktach 5a, 5b, 5c i 5d.

6.4.3. Kierunki zagospodarowania w strefach terenów osadniczych i otwartych dla potrzeb wypoczynku i turystyki.

1) Ustala się następujące zasady wykorzystywania i kierunki zagospodarowania w strefach terenów otwartych i osadniczych części gminy, na potrzeby wypoczynku i turystyki.

- a) w strefie I terenów otwartych o podwyższonym reżimie ochrony środowiska przyrodniczo-krajobrazowego, dopuszcza się turystykę i spacery krajoznawcze z elementami edukacji ekologicznej : piesze, narciarskie, rowerowe i konne, po wyznaczonych i urządzonych szlakach ; dopuszcza się urządzenie punktów widokowych, miejsc odpoczynku i kąpeli słonecznych,
- b) w strefie II i III terenów osadniczych o podwyższonym reżimie ochrony krajobrazowej dopuszcza się zagospodarowanie, o którym mowa w pkt. 1.a), a także inne urządzenia związane z turystyką i wypoczynkiem na otwartej przestrzeni, takie jak :
 - urządzenia związane z saneczkarstwem, grami i zabawami na śniegu, alpen slide, kąpieliska częściowo kryte i otwarte, z wykorzystaniem wód mineralnych, urządzenia związane z wypoczynkiem nadwodnym i wędkarstwem,
 - wyciągi krzesełkowe, kładki sezonowe, wrotkarnie, rolnownie, punkty obsługi technicznej, wypożyczalnie sprzętu turystycznego i sportowego w sezonie letnim i zimowym,
- c) w strefie II i III terenów osadniczych o niższym reżimie ochrony dopuszcza się następujące zagospodarowanie, o którym mowa w punkcie 1.b), a ponadto wyznacza się następujące obszary orientacyjnie określone na rysunku studium :
 - centrum turystyczno wypoczynkowego w mieście Bardzie,
 - ośrodki usług turystyczno-wypoczynkowych we wsi Opolnica i wsi Dębowina ,
 - pomocniczych zespołów usług wypoczynkowo-turystycznych we wsi Brzeźnica, Laskówka i Janowiec,

- rezerwy zaplecza turystycznego we wszystkich pozostałych wsiach gminy.

2) Program centrum wypoczynkowo-turystycznego, o którym mowa w pkt.1.c., powinien obejmować odpowiednio rozlokowane w poszczególnych obszarach :

- usługi z zakresu gastronomii, handlu oraz kultury, takie jak :
sale widowiskowe, czytelnie, punkty biblioteczne,
- biuro informacji turystycznej i zakwaterowania ,
- urządzenia sportowe, takie jak : boiska do gier, urządzenia do ćwiczeń sprawnościowych, lodowiska, baseny kąpielowe kryte i otwarte, z podgrzewaną wodą,
- urządzenia rozrywkowe dla dzieci, młodzieży i dorosłych ,
- wypożyczalnie i punkty napraw sprzętu narciarskiego, sportowego, rowerów górskich, wypożyczalnie koni, stajnie, wybiegi,
- szkoły nauki narciarstwa, łyżwiarstwa i jazdy konnej,
- punkty pomocy medycznej itp.

3) Program ośrodków oraz pomocniczych zespołów usług turystyczno-wypoczynkowych, o których mowa w pkt. 1.c., może obejmować, w zależności od potrzeb, wybrane urządzenia z zakresu wymienionego w pkt. 2.

6.5. Wdrażanie ustaleń studium w zadania władz samorządowych.

1) Ustalenie przeznaczenia terenu i zasad jego zagospodarowania należą do zadań własnych władz samorządowych, zaś podstawę dla podejmowania decyzji w tym zakresie stanowią miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego. Są one opracowane z uwzględnieniem zasad prowadzenia polityki przestrzennej gminy, w ustalonych studiach uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gmin. Studia te winny uwzględnić uwarunkowania, cele i kierunki polityki przestrzennej państwa, określone w studium zagospodarowania przestrzennego województwa.

2) Konieczność respektowania przez władze samorządowe zobowiązań ustawy o samorządzie terytorialnym, dotyczących m. in. objęcia przez nie wśród zadań własnych ładu przestrzennego, gospodarki terenami i ochrony środowiska prowadzi do przyjęcia następujących zaleceń :

- a) w ustalenia studiów uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gmin wprowadzane będą za aprobatą rad gminnych z odpowiednim dostosowaniem do warunków lokalnych, przyjęte ustalenia studium wojewódzkiego zagospodarowania przestrzennego, określające :
- kierunki ochrony środowiska przyrodniczego,
 - kierunki ochrony środowiska kulturowego,
 - kierunki modernizacji i rozwoju sieci osadniczej oraz kształtowania ładu przestrzennego,
 - kierunki rozwoju turystyki i wypoczynku,
 - kierunki rozwoju rolnictwa i leśnictwa,
 - kierunki modernizacji i rozwoju przemysłu oraz eksploatacji surowców ,
 - kierunki modernizacji i rozwoju sieci oraz urządzeń infrastruktury technicznej,
- b) przy pracach nad aktualizacją studium wojewódzkiego uwzględniane będą zawarte w studiach uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gmin wnioski i postulaty, dotyczące korekt i uzupełnień ponad lokalnych powiązań terenów gmin w zakresie rozbudowy systemów ochrony

środowiska przyrodniczego i kulturowego, układu komunikacyjnego oraz infrastruktury technicznej.

- c) gminy będą zobowiązane do zawiadamiania na piśmie zainteresowanych organów administracji rządowej o przystąpieniu do sporządzania studiów uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego, lub ich aktualizacji zaś zawiadomione organy będą zobowiązane do nawiązania współpracy z gminami polegającej na wyrażaniu opinii, składaniu wniosków oraz udostępnianiu na swój koszt informacji przydatnych dla sporządzania lub aktualizowaniu w/w studiów.

3) W trakcie opracowywania miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego uwzględniać się będzie ustalenia zawarte w studium w drodze współpracy gmin z wojewodą, polegającej na :

- wyrażaniu opinii i składaniu wniosków do planów oraz udostępnianie informacji zawartych w studium,
- uzgadnianiu projektów w zakresie zgodności z zadaniami wpisanymi do wojewódzkiego rejestru zadań rządowych, m. in. stanowiącymi elementy programów wdrażających ustalenia studium.

LEGENDA

	GRANICA GMINY
	GRANICA MIASTA
	CIEKI WODNE
	OBSZARY GLEB CHRONIONYCH
	POZOSTAŁE GLEBY I NIEUŻYTKI
	GRANICA OBSZARU CHRONIONEGO KRAJOBRAZU
	OBSZARY OCHRONY ŹŁÓŻ SUROWCÓW MINERALNYCH
	REZERWATY
	GRANICA OTULINY PARKU KRAJOBRAZOWEGO
	GRANICA OBSZARU OBJĘTEGO OCHRONĄ KONSERWATORSKĄ
	STREFA ŚCIŚLEJ OCHRONY KONSERWATORSKIEJ
	OBSZAR LASÓW OCHRONNYCH
	OBSZAR O SZCZEGÓLNYM ZAGROŻENIU POWODZIOWYM

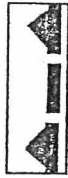
TERENY

ISTNIEJĄCE PROPONOWANE

	TERENY LEŚNE - DOLESIENIA		
<table border="1"><tr><td>1</td><td>1a</td></tr></table>	1	1a	TERENY MIESZKANIOWO - USŁUGOWE
1	1a		
<table border="1"><tr><td>2</td><td>2a</td></tr></table>	2	2a	TERENY KOMUNALNE
2	2a		
<table border="1"><tr><td>3</td><td>3a</td></tr></table>	3	3a	TERENY OBSŁUGI TURYSTYCZNEJ
3	3a		
<table border="1"><tr><td>4</td><td>4a</td></tr></table>	4	4a	TERENY GOSPODARKI ROLNEJ I LEŚNEJ
4	4a		
<table border="1"><tr><td>5</td><td>5a</td></tr></table>	5	5a	TERENY O FUNKCJI GOSPODARCZO-PRZEMYSŁOWEJ
5	5a		

INFRASTRUKTURA TECHNICZNA

	SIEĆ GAZOWA
	SIEĆ ENERGETYCZNA
	ELEKTROWNIA WODNA
	SIEĆ WODOCIĄGOWA
	UJĘCIA WODY PITNEJ I PRZEPOMPOWNIE
	SIEĆ KANALIZACYJNA
	OCZYSZCZALNIE ŚCIEKÓW
	ISTNIEJĄCA DROGA KRAJOWA A 8
	PROPONOWANA DROGA EKSPRESOWA
	DROGI WOJEWÓDZKIE
	LINIA KOLEJOWA

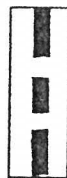
STREFA I „KRAJOBRAZOWA”

OBSZAR I A - LEŚNY

OBSZAR I B - ROLNICZY (WYŁĄCZONY SPOD ZABUDOWY)

OBSZAR I C - REZERWATÓW LEŚNYCH “CISY” I “CISOWA GÓRA”

OBSZAR I D - OTULINA ŚNIEŻNICKIEGO PARKU KRAJOBRAZOWEGO

STREFA II „MIEJSKA”

OBSZAR II A - CENTRUM MIASTA

OBSZAR II B - OSIEDLI MIESZKANIOWYCH

OBSZAR II C - KULTU PIELGRZYMKOWEGO

STREFA III „WIEJSKA”

OBSZAR III A - OSADNICZY O PREFEROWANEJ FUNKCJI TURYSTYCZNO - WYPOCZYNKOWEJ

OBSZAR III B - OSADNICZY O PREFEROWANEJ FUNKCJI ROLNICZO – TURYSTYCZNO - WYPOCZYNKOWEJ

OBSZAR III C - OSADNICZY O PREFEROWANEJ FUNKCJI ROLNICZEJ I NIEUCIAŻLIWEJ DZIAŁALNOŚCI PRZETWÓRCZEJ

STREFA IV „GOSPODARCZA”

OBSZAR IV A - LEŚNY (LASY GOSPODARCZE I OCHRONNE Z DOLESIENIAMI)

OBSZAR IV B - ROLNICZY (WYŁĄCZONE SPOD ZABUDOWY UŻYTKI ROLNE I-IV KL., DOPUSZCZALNOŚĆ ZABUDOWY NA UŻYTKACH ROLNYCH OD V KL. I NIEUŻYTKACH)

OBSZAR IV C - AKTYWNOŚCI GOSPODARCZEJ (TERENY NIEUCIAŻLIWEGO PRZEMYSŁU, W TYM WYDOBYWCZO-PRZETWÓRCZEGO)

OBSZAR IV D - KOMUNALNY (TERENY WYSYPISKA ŚMIECI W ROZBUDOWIE)

